LAIKAS

„EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
5 de Diciembre
1952, Gruodzio 5 d.
Nº 80 — AÑO V

„LAIKAS" JAU SAVOJ SPAUSTUVĖJ

Sena músu mielu réméju ir skaitytoju svajoné pagaliau virto tikrove. Šitas yra pirmasis „LAIKO" numeris, surinktas savu linotipu ir atspaustas nuosavoj spaustuvėj. Tai yra nekasdieninės reikšmės ivykis ne tik músu kolonijoje, bet ir viso pasaulio lietuviu išeivijoje.

1948 m. rugsėjo 9 d. išėjo pirmasis „LAIKO" numeris. Įžanginiame straipsnyje redakcijos kolektyvas su pasitikėjimu kreipėsi i savo pirmuosius skaitytojus, kviesdamas užmiršti tušėius ginčus ir imtis vieningo darbo dėl pavergtos Tėvynės išlaisvinimo ir dėl gražesnės lietuvio išeivio ateities šiame krašte. Kartu buvo reiškiama nedrąsi viltis, kad nuo skaitytoju priklausys, ar „LAIKAS" stiprės ir dažnės, ar skurs ir turės užsidaryti.

Sudėdamas savo likimą i skaitytoju rankas, „LAIKAS" neapsivylė. Nežiūrint Korėjos karo ir visame pasaulyje vykstančio ginklavimosi sukelto brangymečio, „LAIKAS" nesustojo ir regulariai lanko savo skaitytojus, kuriu skaičius jau seniai pralenkė visus kada nors čia ėjusius laikraščius. Gausiu Réméju ir Bičiuliu skatinami, „LAIKO" leidėjai pagaliau išdriso padaryti lemiamą žingsni: isigyti nuosavą lietuvišką spaustuvę. To drasaus žingsnio pirmuosius vaisius štai jau matome: pirmasis „LAIKO" numeris savoje spaustuvėje. Tai yra visu ištikimuju „LAIKO" skaitytoju ir réméju vieningo darbo vaisius. Būdamas pirmas, šis vaisius kai kuriais atžvilgiais dar tebėra pusiau „žalias" ir „neprinokęs". Jam trūksta kai kuriu lietuvišku raidžiu, kurios dar nespėjo ateiti iš Jungtiniu Amerikos Valstybiu. Tačiau jos turi netrukus ateiti, ir „LAIKAS" savoje spaustuvėje greitai pasidarys gražus ir skanus visu músu skaitytoju ir réméju šeimos sutartinio darbo vaisius, mielai laukiamas kiekvieno lietuvio pastogėje.

Tačiau lygiai kaip prieš ketverius metus, taip ir dabar „LAIKAS" primena savo mieliems skaitytojams ir réméjams, kad ir toliau laikraščio ir jo spaustuvės likimas yra ju pačiu rankose. Primena, kad spaustuvės mašinos yra užpirktos išsimokėjimui. Iš niekur kitur pagalbos negavome ir negausime, kaip tik iš savo skaitytoju. Todėl šia reta proga mes prašome visu skaitytoju neužmiršti „LAIKO" spaustuvės per visus šiuos kritiškus skolu mokėjimo metus. Nuoširdi lietuvišką padėka visiems tiems, kuriu auka ar paskola igalino užpirkti spaustuvės mašinas. Atsargus perspėjimas visu tu músu skaitytoju ir bičiuliu, kurie mano, kad dalykas yra baigtas ir parama nereikalinga. Ne baigtas, bet tik gražiai pradėtas. O kiek gražiai pradėtu darbu jau sugriuvo! Mielas skaitytojau: savo auka ar paskola padaryk, kad šis gražiai pradėtas darbas būtu garbingai baigtas! Laikraščio ir jo spaustuvės likimas dabar daugiau negu bet kada yra Tavo rankose.

Mes daréme, ką galėjome. Dabar atėjo Tavo eilė, mielas skaitytojau!

PEŠASI DĖL KAULO, KAI VILKAS GRASO

NAUJAS PROJEKTAS KORĖJOS PALIAUBOMS

Nepavykus iš naujo sumegzti nutrúkusiu Korėjos derybu, reikalas buvo perkeltas i Jungt. Tautu posėdžius. Tuo reikalu buvo patiekti keli projektai, bet rimčiausio dėmesio susilauké Indijos pasiúlymas, kuris palankiausiai stengiasi pašalinti pagrindinę kliúti, — išspręsti belaisviu laisvo apsisprendimo teisę. Po ilgu svarstymu ir privačiu pasitarimu Indijos pasiúlymas pradėtas svarstyti viešai. Nežiúrint sovietu atstovu priešiško nusistatymo, naujasis projektas šiomis dienomis buvo balsuojamas. 49 tautos prieš 5 sovietinius balsus, vienam susilaikius, pasisaké už projekto svarstymą ir jam pirmenybės davimą prieš kitus reikalus. Nors Višinskis dėjo visas pastangas ir panaudojo visą savo propagandinę iškalbą, norėdamas kitus atstovus priversti reikalą kuo toliau nuvilkinti, visdėlto kitos tautos parėmė Indijos siúlymą, kuris iš tikruju daro dideles nuolaidas ir net per daug palankus rusams. Nerasdamas kito kelio sutrukdyti, tas pats Višinskis galiausiai pranešė Politinei Komisijai, kad komunistiné Kinija ši projektą atmeta, nebent Indijos atstovas sutiktu padaryti kai kurias esmines pataisas. O Kinija néra JT narys ir néra isipareigojusi bendruju sprendimu klausyti. Todėl, atrodo, grius ir tas naujasis projektos, nes jis néra pasiúlytas Kremliaus ponu.

EISENHOVERIS I KORĖJĄ

Išrinktojo, bet dar nevaldančio JAV prezidento priešrinkiminis pažadas vykti Korėjon ir ten pačiam apžiūrėti frontą eina prie jo ivykinimo. Eisenhowerio išvykimo diena, savaime suprantama, laikoma didžiausioje pslaptyje. Juk suprantama, kad komunistai mielai pasinaudotu proga Eisenhoweri pašalinti iš savo priešu eiliu. Paties prezidento spaudos pranešėjai tvirtina, kad jis Korėjon vyks ir ten kalbėsis ne tik su atsakingais karo vadais, bet lankys ir kovu linijas bei savo kariniu igudimu tikrins galimybes taikai ar karo laiméjimui. Jo sutikimui jau ruošiamasi tiek Japonijoj, tiek Pietu Korėjoj. Bet galima manyti, kad jo apsilankymas fronte bus žinomas tik tada, kai jis bus pakeliui i savo kraštą, kur bus padarytos ir galutinės išvados. Tačiau kai kurie pacifistai jau dabar pradeda būkštauti, kad Eisenhoweris gali karą išplėsti, isakydamas bombarduoti raudonuju bazes ir karinius centrus Mandžiūrijoj. Tai būtu, komentatoriu tvirtinimu, naujojo karo pradžia arba, pasak Trumano pareiškimo, pasimačius su išrinktuoju prezidentu, Vakaru kultūros ir civilizacijos laidojimas.

Apie tolimesnę Eisenhowerio politiką dar sunku ką tikslesnio pasakyti. Sprendžiant iš bendradarbiu pasirinkimo, galima manyti, kad jis daugiau dėmesio kreips i Azijos reikalus, palikdamas kiek nuošaliau neklusnią ir nesutariančią Europą. Tokios išvados priėjo daugelis Europos laikraščiu, kai jis savo užs. reik. ministeriu pasirinko Foster Dulles, kuris skaitomas žymiausiu Azijos reikalu specialistu ir šios minties atstovu. Tačiau, šalia Dulles, prezidento bendradarbiu pasidaré buv. prezidentinis kandidatas Harold Stassen, Europos gynėjas ir Tafto amerikinio izoliacijonizmo priešas. Dėlto manoma, kad Eisenhoweris pats ar per atstovą, prieš paimdamas valdžią, dar aplankys ir Europą. Nuo vienokio ar kitokio klausimo sprendimo padėtis nepasikeis, nes iš bet kurios pusės teks susitikti su tuo pačiu raudonuoju bolševiku imperializmu.

NERAMU VISOJE ŽEMĖJE

Tuo torpu ivairús neramumai erzina žemės gyventojus. Arabu pasaulis vis dar neprieina tvarkos. Egiptas, užsiėmęs savo naminiais tvarkos ir reformos reikalais, tarptautinėj politikoj beveik nesirodo. Persija vis dar dreba, stovėdama ant bedugnės krašto ir netasdama brastos perbristi per ekonominės krizės balą. Irake vidaus neramumai, pasireiškę visu rytietišku žiaurumu, pridaré kraštui daug žalos ir vyriausybei rúpesčiu. Tačiau ryškiausiai tie neramumai vél iškilo Indokinijoje, kur jau kelintus metus prancúzai lieja savuju ir jiems palankiu vietiniu kraują. Indokinijos kimunistams nei žmoniu, nei ginklu netrúksta, nes ju pakankamai gauna iš savo raudonojo kaimyno — komunistinės Kinijos. Paskutinėmis dienomis prancúzai atvirai prisipažino, kad jie vieni to karo ilgai negalės teséti, nes tai néra karas prieš sukilusius vietinius gyventojus, bet prieš visur besiskverbianti komunizmą, kurio vyriausias vadas nejudomas patogiai sėdi Kremliuje ir kursto visame pasaulyje neramumus. Dėlto prancúzai reikalauja, kad ir i šį karo vedimą isikištu tarptautinės jėgos, ypač kad daugiau dėmesio tam skirtu JAV-biu vyriausybė. Tačiau nei Trumanas, nei Eisenhoweris tuo reikalu dar néra nieko aiškesnio pasisakę ir jokio pažado neduoda. O prancúzus didelės komunistinės jėgos smarkiai spaudžia. Todėl, nors iš Prancúzijos yra pasiusta gana daug sustiprinimu žmonėmis ir ginklais, nesitikima, kad jie tuo padarytu kokiu didesniu ir padėti pakeičiančiu žygiu.

Tačiau nemaža kaltės turi ir patys vakariečiai, ypač Europos tautos. Jos savyje yra išsiugdžiusios tokią neapykantą, kad negali tarp savęs pasidalinti kaulo, kai tuo pačiu metu rajus vilkas grąso ne tik kaulą atimti, bet ir juos pačius suésti. Taip yra su vokiečiu-prancúzu santykiais, kuriuos Saaro kraštas taip sujauké, kad jie, neseniai susijungę, vél neberanda bendros kalbos ir yra pavojuj išsiskirti. Taip yra ir su daugeliu kitu Vakaru pasaulio kraštu, kurie, gindami tik savo menkus naminius reikalus, užmerkia akis prieš bendrą pavoju. O išalkęs vilkas, šiems dėl kaulo besipešant, galanda dantis ir žiúri, kuri pirmąji draskyti. Ar Vakarai susipras laiku ir ar pastatys atitinkamą jėgą prieš šią moderniuju laiku pabaisą-komunizmą, turės parodyti netolima ateitis. — **P. S.**

Gražì buvo nepriklausomos Lietuvos kariuomenė

MŪSŲ KRITIKAI

Kritika yra nepamainomas variklis pažangai ir tobulėjimui. Ten, kur néra kritikos, klaidos ir nedarnumai dažnai pasilieka nepastebėti ir kaskart dažniau pasikartoja. Diktatoriai, laiką save „neklaidingais", nepakenčia kritikos. Diktatoriškuose kraštuose néra todėl nei žodžio, nei spaudos laisvės. Žinome, kuo panašios padėtys baigiasi ir kokias pasėkas atneša visam kraštui. Tačiau kritika turi būti pataisanti ir paskatinanti. Viską neigianti kritika mažai naudos teatneša. Kritika, kurioje néra pastabumo, geros valios ir atsakingumo už pareiškiamas mintis bei pažiúras, virsta neigiama ir nepageidaujama.

Músu tarpe ivairiu kritiku pasitaiko tikrai gausiai. Ju tarpe randame labai idomiu pavyzdžiu, kurie tikrai turėtu permainyti savo galvoseną ir pakeisti neigiamas kritikos savybes teigiamomis. Tai ir verta pasvarstyti.

Dažnai paklausus vieno ar kito asmens nuomonės apie músu draugijas ar spaudą ir pasiteiravus, kodėl jis, galėdamas, neprisideda prie ju ugdymo bendradarbiavimu ar medžiagine parama, išgirstame gražią „prakalbą" apie to laikraščio menkumą, apie anos draugijos siaurumą, apie kitos netinkamą vadovybę, apie trečią ir apie ketvirtą... Viskas tokiam per prasta, neidomu ir neverta dėmesio. „Pamokslas" paprastai biagiamas skambia išvada: jei, girdi, ta draugija šiaip ir taip pasirodytu, arba šis laikraštis duotu to ir kito, tai ir aš prisidėčiau ir paremčiau...

Tokiam „nuodugniam" kritikui tenka pirmiausiai priminti, kad músu draugijos ir spauda priklauso išimtinai nuo músu visuomenės: kokios paramos ar bendradarbiavimo susilaukia, taip ir pasireiškia. Jei yra trūkumu, nedarnumu ir klaidu, tai tie, kurie jas mato ir jaučiasi gali apie jas kalbėti, turi dėti pastangu tokią padėtį pataisyti. Atseit, vietoj mokyti barant, turėtu mokyti dirbdami ir rodydami pavyzdi. Kalbėti iš šalies labai lengva, — dar lengviau peikti, nieko nedirbant. Tačiau tas, kuris niekuo neprisideda, kuris vengia darbo ir pastangu, neturi jokio pagrindo ir teisės kritikuoti, nes pirmiausiai, — jis nepažista padėties, o antra — nežino, kas yra reikalinga, kad būtu pasiektas tas ar kitas tikslas.

Todėl, prieš isileisdami i neigiamą kritiką, turėtumėm pasiklausti patys savęs, kuo ir kaip esame prisidėję prie kritikuojamu pastangu ir siekimu sustiprinimo. Jei iš viso nesame prisidėję, vietoj kritikos turėtuméra padirbėti ir parodyti pavyzdžiu, kaip ir kuo galima to ar kito pasiekti. Tik tai ivykdę, galėsime pabarti ir pamokyti.

L. S.

Greitai prasidės baznycios statyba

Rosario lietuviu centro statybos projektas jau užbaigtas. Pagal galutini projektą jau baigiami daryti lietuviu bažnyčios planai.

Bažnyčia bus vienu bokštu, modernaus gotiko stiliaus, vienos navos ir be kolonu, tačiau pagal sienas bus kolonu atramos. Takai procesijoms bus per viduri ir šonais. Kol bus baigti planai, dar truks koks ménuo laiko, bet jau tikimasi · Kalėdoms turėti. Paskiau dar reikės duoti porai savaičiu rangovams apskaičiuoti, kad varžytyniu būdu galėtu paimti statybos darbus.

Šalia bažnyčios bus namas, kurio vienas šonas iki pusės namo bus pavesta parapijos reikalams, kaip salė, kol neatsiras geresnės. Viršuje bus 6 kambariai, knygynas ir privati koplyčia.

Pati statyba turėtu prasidėti ateinančiu metu sausio mėn., jei neatsiras kokiu susitrukdymu. Kaip sparčiai galės eiti statyba ir kiek ji apims numatytu planu, priklausys nuo to, kiek ją rems žmonės ir kiek pasiseks gauti kur nors paskolos. Patys Kunigai Marijonai sudeda i ją viską, ką tiktai turi ir dar prideda visas savo jėgas.

Rosario lietuviu bažnyčia norima pavadinti **Lietuvos Globėjo Šv. Kazimiero vardu.** Tai mums artimas ir mielas šventasis, kuris gyveno ir miré Lietuvoje ir palaidotas Lietuvos sostinėje Vilniuje. T. T Marijonai džiaugiasi, gavę iš Romos to šventojo tikru relikviju.

Bažnyčia savo pryšakiu stovės atkreipta i Lucero gatvę (avenida), o namas bus kiek atokiau nuo gatvės, nes didokas nupirktos žemės plotas ieina i projektuojamą plačią autostradą, kuri bus prie geležinkelio. Autostradai dar paims po 75 metrus ploto iš abieju šonu. Taigi, tą projektą valdžiai ivykdžius, lietuviu Šv. Kazimiero bažnyčia stovės prie plačios autostrados. Bendrai, bažnyčia turės gražią išvaizdą, nors bus kiek mažesné už Avellanedos. Namas bus kuklus, bet parapijos reikalams pritaikytas ir kunigams užtenkamas. Rosario lietuviu kolonija tikrai galės pakelti galvas, nes greitu laiku ju kolonija susilauks savo patogaus ir gražaus lietuviško centro.

* **Paryžiuje eidžiamas lenku žurnalas „Kultura"** šiu metu lapkričio mėn. Nr. 11 isidėjo keletą músu jaunuju poetu eilėraščiu. Idėta po vieną Kazio Bradūno, Alfonso Nykos Niliūno, Henriko Nagio ir du Juozo Kėkšto eilėraščiai. I lenku kalbą išverté músu poetas **Juozas Kėkštas.**

* **Bostone leidžiamas savaitinis** laikraštis „Rytas" spalio ménesi dėl finansiniu sunkumu sustojo ėjęs.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LIETUVA PRALENKIANTI NET BELGIJĄ SU OLANDIJA...

Š. m. spalio 9 d. „Tiesa" Nr. 241 isidėjo per komunistu partijos 19-ji suvažiavimą Maskvoje pasakytą vyr. sovietu čekisto Berijos kalbą, kurioje jis pažymėjo, kad „ekonominiu ir politiniu atžvilgiais, o taip pat savo gynybinės galios atžvilgiu Tarybu Sąjunga dabar stipresné, negu bet kada, ir gali išlaikyti bet kuriuos išmėginimus". Berijai ir „kolūkiné santvarka buvo vienas didžiausiu Tarybu valdžios užkariavimu", o Lietuva su kt. Pabaltijo respublikomis ūkiškai net „lenkianti Belgiją su Oandija..." Apie tai Berija žodiškai taip pareiškė: „Nemažiau būdingas pavyzdys, kaip sparčiai ūkiniu atžvilgiu vystosi tarybinės Pabaltijo respublikos po to, kai jos ikūrė pas save tarybinę santvarką. Jeigu palyginsime Lietuvos, Latvijos ir Estijos sąjungines respublikas su Norvegija, Olandija ir Belgija, tai pasirodys, kad tarybinėse respublikose pramonės vystymosi tempai yra nepalyginti spartesni, negu minėtose kapitalistinėse Europos valstybėse.

SNIEČKUS KEIKĖ NE TIK EISENHOWERI

Pasirodo, lietuviu tautos išgama Sniečkus kom. partijos 19-toj konferencijoj Maskvoj keikė ne tik vieną Eisenhoweri, pasisakiusi už išlaisvinimą pavergtu Rytu Europos tautu, bet pats dar kartą patvirtino, jog bolševikai **okupavo** Lietuvą. Apie tai „Tiesoje" Nr. 241, atpasakojant Sniečkaus kalbą, taip rašoma: „...Visos tarybinės liaudies broliškos pagalbos dėka, asmeniškai draugo Stalino pagalbos dėka Lietuvos darbo žmonės ištrūko iš kapitalizmo priespaudos... Didžioji rusu tauta išgelbėjo lietuvius nuo grėsmės būti fašistiniu žmogėdru išnaikintiems..." Deja, dar ir dabar, po tiek metu, Sniečkui neduoda ramybės lietuviai patriotai, kuriuos jis apšaukia „buržuaziniais nacionalistais". Apie juos Sniečkus taip byloja: „Buržuaziniai nacionalistai demaskuoti kaip pikčiausi tautos priešai, užsienio grobiku pakalikai ir ištikimi šunes, parduodantieji savo tautą, savo šali, galintieji padaryti bet koki nusikaltimą, kad tik išsaugotu savo klasines privilegijas, vardan teisės išnaudoti darbo žmones, lobti iš ju prakaito". Čia Sniečkus greičiausiai neapsižiūrėjo, kad tais žodžiais išplūdo ne ką kitą, o tik pats save, nes jis vienas iš pirmuju pardavė savo kraštą raudoniesiems okupantams.

BOLŠEVIKINĖ AGITACIJA

Bolševikinėje Lietuvoje i propagandos darbą stengiamasi itraukti nori nenori kiek galima daugiau žmoniu. Patys bolševiku laikraščiai praneša, kad tik pereitais mokslo metais ivairiose partinio švietimo grandyse marksizmo-leninzmo teoriją turėjo studijuoti apie 90.000 komunistu ir nepartiniu. Pasibaigia vieni kursai, prasideda kiti, tačiau komunistu vadams vis atrodo, kad švietiamieji dar gali „nukrypti nuo linijos". Iš tikro tu trūkumu yra kur kas daugiau.

Pačiame partijos centro komiteto plenume buvo konstatuota, kad „respublikoje dar vis didelis kadru trūkumas". Tik dėl to pereitais metais buvo pakeista pusė partijos rajonu komitetu skyriu vedėju, po vadinamu „atskaitiniu susirinkimu kolūkiuose" buvo atleista daug valdybu pirmininku. Buvo apkaltinta Žemės ūkio Ministerija ir centro komiteto žemės ūkio skyrius, kad per maža dėmesio skiria i kolektyviniu ūkiu kadru aukléjimą. I vadovaujanti darbą pramonėje ir transporte buvo iškišta 1750 patikimu darbininku ir specialistu. Ir patys komunistai nusiskundžia, kad per dažnai keičiami vadovaujantieji kadrai, pvz. pernai buvo pakeisti Vilniaus srities 8 rajonu vykd. komit. pirm., 21 pavaduotojas, 17 miestu pirmininku. 75% visu specialistu rajonuise esą jauni, nepatyrę veikėjai. Tokiu pavyzdžiu yra daugybė.

LIETUVOJE STOKA VAISTU

„Newsletter" Nr. 295-96, rašydamas apie sunkias medicinines sąlygas Baltijos kraštuose, pažymi, kad padėtis Estijoje yra rimta. Sveikatos organizacijai rūpi ne tiek sveikata, kiek politika ir propaganda. Padėtis Latvijoje, užuot geréjusi, diena iš dienos darosi dar sunkesné. Ypač didėja procentas sergančiu džlova, nervu ir venerinėmis ligomis. **Lietuvoje itin jaučiama vaistu stoka.** Penicilinas ir Lietuvoje gaminami vaistai tuojau išgabenami i Rusiją, dirbtuvėse ir kolektyv. ūkiuose vartojamos tik menkiausios dezinfekcinės priemonės, gaunamos be daktaro recepto. Šiemet Lietuvoje pasirodė naujos rūšies sovietiniu vaistu, bet jie duodami tik partijos pareigūnams, stachanovininkams, kariams. Labai stinga medicininiu instrumentu, ypač vaiku ligoninėse. Susirgęs darbininkas normaliai iš darbo gali būti atleistas tik tada, jei jo temperatūra siekia 39 laipsniu Celsijaus.

SOLO EL PERISCOPIO

Por C. VERAX

El mundo presta poca atención a la extraordinaria campaña de odio bolchevique contra los occidentales. Pero dicha propaganda mentirosa tiene una finalidad muy definida y muy horrible.

El jefe de propaganda de Alemania Oriental, el famoso agente del Cominform, Gerhard Eisler, destacó: „La propaganda es tan importante como el pan y las armas". El vocero de propaganda, oficial y premiado, de la URSS, Ilya Ehrenburg, expresó similarmente: „Para comenzar una guerra no es suficiente tener bombas. Hay que envenenar la mente del pueblo".

* * *

El invisible pero ubicuo Balint Boda produce bastantes dolores de cabeza a los ocupantes y verdugos de Hungría, Balint Boda es el nombre ficticio que la radio „Europa Libre" dió a uno de sus mitológicos corresponsales del otro lado de la cortina staliniana. El „visita" todas las naciones ocupadas por los Soviets y luego por la voz del aire da cuenta al mundo de diversas noticias sobre la realidad comunista. Allende la cortina, este legendario Balint Boda es muy popular. En Hungría, por ejemplo, muy frecuentemente se ve repentinamente escrito sobre los cercos o las paredes: „Aquí estuvo Balint Boda"... el visitante odiado por la policia secreta.

* * *

El coronel Ershov, del ejército rojo, escapado al Occidente, confirma que en Rusia impera silenciosamente el convencimiento de que los prisioneros de Katyn fueron asesinados por la NKVD, en su calidad de preses politicos. „Los bolcheviques en sus planes siempre han previsto las liquidaciones. El sistema bolchevique se basa en la sangre y sin ella no puede mantenerse. Al asesinarse a 14.100 oficiales polacos fué aniquilada la dirección de un gran ejército".

Pero Katyn no es la única flor del bolchevismo. Ya hace 30 años que de Katynes están inundados los bosques siberianos, todos esos campamentos de trabajo forzado, y también los asesinatos en masa en los Países Bálticos, Ucrania, en todas aquellas partes, donde el despotismo soviético pudo colocar sus grillos.

* * *

A través de la Voz de América, desde Nueva York, el profesor J. Koncius, presidente del Fondo de Ayuda Común Lituano, anunció que todos los esfuerzos para socorrer a la gente lituana rebotaron el ruso „niet" (no).

Los cónsules soviéticos se negaron a extender las visas para Lituania, tambien a la representante de esta organización caritativa y miembro de la Cruz Roja Norteamericana. Las medicinas y otra clase de ayuda enviadas a Lituania, a través de la organización rusa de ayuda de guerra, „se perdieron sin noticias". ¿Por qué Moscú no permite la entrada en los países por ellos ocupados, hasta a representantes de organizaciones humanitarias, como la Cruz Roja Internacional? Es evidente que la cortina staliniana oculta allí tantos Katynes que el mundo libre no llega ni a imaginárselo.

* * *

La cortina staliniana no sólo existe allí, donde se encuentran aposentados los tanques y los verdugos de la MGB-MVD. Esa cortina oculta también la verdadera faz de la quinta columna del Kremlin que actúa en el mundo libre. Todos los que conocen demasiado poco los verdaderos métodos de actuación del Partido Comunista, tendrían que tomar bien en cuenta las palabras de cierto agente secreto soviético, pronunciadas en Nueva York para Louis Francis Budenz, director del „Daily Worker": „Existe un aparato conspirativo que forma la médula del Partido, verdadero Partido. La parte más importante del Partido — no en número, pero sí en responsabilidad — permanecía oculta bajo las aguas de los apodos y del misterio.

Luego comparó la organización cumunista con un submarino, del cual „ni la prensa ni el público podían ver otra cosa que el periscopio".

Y los ingenuos ignorantes creen, que el Partido Comunista recién se convertiría en conspirador, si fuera puesto fuera de la ley...

(De „El Pueblo").

PRARAJOS LINK

Rašo PRANYS ALŠĖNAS

Stebint šiu laiku nuotaikas, atrodo, jog nūdienis pasaulis gyvena begaliniai didelę moralinę krizę, nors materialinis gerbūvis daugelyje kraštu gerokai pakilęs ir, iš šalies žiūrint, teikia itin sotaus gyvenimo vaizdą. Toks vaizdas ypač susidaro tiems, kurie gyvena Š. Amerikos kraštuose: JAV, Kanadoje.

Deja, visos kitos aplinkybės neleidžia žmogui džiaugtis tuo apgaulingu „fata morgana" reginiu. Kai didžioji dalis žmonijos neša sunkiausią priespaudos jungą, tai „sotieji" tik ranka numoja į tai...

Neseniai klausiausi vieno žymaus intelektualo paskaitos minčiu, lietusiu panašią temą, kurią ir man norisi šiame straipsnyje pagvildenti. Minimas paskaitininkas jau savo paskaitos pradžioje pateiké klausytojams skaudžios tikrovės padiktuotą minti. Jis teigė: „Žmonijos gyvenimo drama, atrodo, jau suvaidinta. Belieka tik epilogas".

Kodėl taip pesimistiškai anas paskaitininkas kalbėjo? — gal ne vienam kils visiškai pagristas klausimas. — Argi jau tokie baisūs dalykai dedasi šiame pasaulyje? Deja, atsakant į šiuos klausimus vis délto tenka pabrėžti, jog nūdienėj maišaty, — visiškai blaiviai galvojant, — nieko geresnio ir nesimato. Žvilgterėkim tik į Jungt. Tautu posėdžius, kurie vyksta jau kelinti metai. Tenai suvažiuoja veik pusšimčio tautu delegatai ir kasmet posėdžiauja gana ilgai. Tačiau, ar jie suranda koki nors konkretesni būdą, kaip pasauli iš tos klampynės išvesti? Toli gražu ne. Posėdžiauja, pasikalba, pasikolioja, na, ir išsiskirsto. Daugelis delegatu net nedrista tikros tiesos iškelti i dienos šviesą. Mat, baisu, kad nesupykintu „demokratiškiausios" šalies atstovu — sovietu. Jei anie ką nors ir sako, tai tik „vyniodami i vatą" — minkštai. O jeigu vienas kitas ir išdrista atviriau pasisakyti, tai bolševikiniai réksniai užrėkia, iškolioja ir jo balsą nustelbia, tartum nebūvusi. Taigi matome, kokią „teisybę" pergyvena šiu dienu pasaulis.

Ir kokia iš to išvada? Gi pasaulis jau stovi ant bedugnės kranto. Atrodo, jau gyvenamos paskutiniuju dienu sutemos. Sakyčiau, tai jau yra panašu, jeigu ne i pasaulio pabaiga, tai nors i šiu dienu pasaulio kultūros ir civilizacijos žlugima. Apie šitokią grėsmę, išties kiančią pasauli, jau itin seniai buvo kalbėta. Štai didysis Rusijos filosofas, mistikas, rašytojas, Vladimiras Solovjovas savo dienomis jau rašė apie išties kiančią pasauli šitokią katastrofą. Jis teigė, jog tautos, kurios sukūrė kultūrą ir civilizaciją, — jau yra išsisėmusios arba baigiančios išnykti. Kur gi kitos, kurios galėtu tęsti civilizacijos procesą? — jis klausė.

Dabar vėl kils klausimas: kodėl Solovjovas taip galvojo ir taip rašė? Kas ji gąsdino anais laikais? I tai nebūtu lengva atsakyti, bet greičiausiai jis žiūrėjo ir i ano meto pasaulio palaiduma: besireiškianti netikėjimą, dorini smukimą ir pan. Gi šiuo metu — juk pasaulio dvasinis ir idealistinis gyvenimas daug daugiau pažengęs blogąja kryptimi. „Tai, kas malonu, ir tai, kas naudinga" — šiu dienu šūkis. „Naudotis diena — laiku", — šiu dienu didžiumos žmonijos motto. Idealistu nūdieniam pasauly labai mažai beliko. O buvo laikai, kada žmonės už kilniuosius idealus drąsiai gyvybę aukodavo. Yra, tiesa, ir dabar tokiu idealistu, bet ju nedaug ir jie yra tik mažose tautose. Ir mūsu Tėvynės partizanai — yra didieji idealistai, kurie už didžią Tėvynės meilę aukoja savo gyvybes. Deja, ar tai mato surembėję pasaulio galiūnai? Ar jie nori ką nors girdėti apie tai?

Didžiąją žmonijos dali šiandien gaubia kruvinoji bolševizmo skraisté. O gi ten, kur savo purvinus batus ikėlė bolševikai, nebėra asmenu, o yra tik pilkutėlė masė. Individai ir asmenys — nužudyti arba ištremti. Paskiras žmogus bolševikuos visiškai sumintas i purvą.

Ir kas gi galėtu pasauli išvesti iš šios baisios tikrovės? Sakysime — UNO-Jungtinės Tautos? Deja, ir tenai sekretoriatas apsėstas komunistu. Sakysime — JAV? Ir ten vyrauja ne idealizmas, bet „dolerizmas". O pasaulis — gamta nemėgsta tuštumos. Tuščia erdvė vėl kuo nors užpildoma. Šiu dienu būklė labai panaši i senosios Romos imperijos padėti, prieš jai žūstant. „Duona ir žaidimai" — buvo romiečiu šūkis. Bet su tuo šūkiu netoli tenukeliauta. Dvasiniai supeléjusi Romos imperija buvo nušluota nuo žemės paviršiaus. Tas pats buvo ir su kerenskine Rusija. Vienur jau vyko bolševikinės skerdynės, o kituose miestuose — gal tik už šimto kilometru — dar šėlo ir lėbavo aristokratija, karininkija ir kitas aukštesnysis luomas. Tai buvo bolševizmo pradžioje. O dabar jau 40% žmonijos bolševikai turi paverge.

Ką gi daro JAV, i kurią nukreiptos viso pasaulio akys? Ir tame krašte daugelis taria: „Tos tautos yra laisvos. Jos pačios gali apsispręsti savo likimą ir išsirinkti valdžias, kokiu jos nori". Senovės roménai sakydavo: „Ką Jupiteris nori nubausti, pirma atima protą". Taigi taip galvoja ir daugelis amerikiečiu, tartum ir jiems būtu protas prieš bausmę atimtas. Jeigu dar 5—6 metus pasaulis taip túpčios vietoje, raudonoji banga užlies ne tik Aziją ir Europą, bet ir Amerikos kontinentus...

Š. Amerikos lietuvio Minkevičiaus grąži šimynėlė

Gyd. A. Laucis

Aukštasis Kraujo spaudimas

Be kepenu susirgimu, Argentinoje ligoniai labai dažnai skundžiasi „presionu" — aukštu kraujo spaudimu. Trumpai susipažinkime su ta liga ir kaip jos išvengti.

Kraujo spaudimas gali pakilti nuo daug priežasčiu: nuo kraujo indu sukalkėjimo (arterijosclerosis), nuo inkstu ligu, nuo vidujinės sekrecijos liauku sutrikimo (gūžis-struma), nuo kraujo kiekio padidėjimo (pvz. mėsininkai, kurie geria gyvuliu kraują), nuo storumo, nuo širdies raumenu sustorėjimo ir t. t. Itemtas gyvenimas didmiesčiuose, fabriku triukšmas, automobiliu signalai, tramvajai, nuolatinis skubėjimas išvargina nervus ir taip pakelia kraujo spaudimą. Tačiau yra viena kraujo spaudimo rūšis (esencialiné), kuri atsiranda, taip sakant, savaime, nesant anksčiau išvardintu priežasčiu.

Būna ligoniu, kurie turi aukštą kraujo spaudimą ir visai to nežino, jaučiasi gerai ir, tik dėl kitos ligos nuėjus pas gydytoją, pripuolamai atrandamas aukštas kraujo spaudimas. Ligoniai, turintieji aukštą kraujo spaudimą, skundžiasi galvos skausmais, jiems gali pasitaikyti dažni kraujavimai iš nosies, trūksta oro, ypač nakties metu. Kartais būna vėmimas. Akies dugne gali atsirasti baltos dėmelės, o tinklainėj — maži kraujo išsiliejimai.

Yra ligoniu, kurie per daug rūpinasi savo aukštu kraujo spaudimu: kas antra diena eina pas gydytoją tikrintis spaudimo, nepasitiki vienu gydytoju, per dieną pereina kelis. Tokie ligoniai turi susirašę knygutėj visus matavimo rezultatus, nervinasi dėl nežymaus kraujo spaudimo padidėjimo. Vien tik nuėjimas pas gydytoją jiems kelia baimės, kad gali būti pakilęs kraujo spaudimas, jaudinasi ir iš tikruju gauna kraujo spaudimo padidėjimą. Tai ligoniai neurastenikai, kuriems nervu sistema yra nusilpnėjusi.

Gydymas: Svarbiausią dėmesi reikia kreipti i gerą inkstu funkcionavimą (darbą), pirmoj eilėj gydyti inkstus. Vengti persidirbti protiniai ir fiziniai (kūniškai). Vesti normalu gyvenimą:

Veronika ir Adolfas Palaikiai, kurie neseniai lankėsi Bs. Aires lietuviu kolonijoje

pakankamai miegoti, normaliai valgyti, vengti perdaug valgyti. Sportas su mažu nuovargiu veikia gerai, pvz. pasivaikščiojimas tyrame ore. Kasmet reikia tinkamai pasilséti, panaudojant atostogas ir jas praleidžiant ne mieste, o kaime. Per savaitę vieną dieną patariama guléti lovoj ir tą dieną mažai tevalgyti. Leidžiama valgyti mėsą, paukštieną ir žuvi mažais kiekiais. Virti minkšti kiaušiniai nedraudžiama. Griežtai draudžiama vartoti alkoholi. Kava ir arbata galima vartoti mažais kiekiais. Vandens galima gerti kiek nori. Vengti súriu valgiu, geriau visai nevartoti druskos, o jos vietoj vartoti dirbtinę druską. Vengti viduriu užkietėjimo. Storiems ligoniams patariama suplonėti ne iš karto, bet palaipsniui. Patariama imti drungnas (ne karštas) vonias. Šitoms priemonėms negelbstint, reikia kreiptis i gydytoją, kurs prirašys kraujo spaudimą mažinančiu vaistu. Taip pat vartojamas ir chirurginis gydymo būdas. Nemažėjant kraujo spaudimui vaistu pagalba, patariama operuotis.

„PAVYZDINIS" PRAGOS TEISMAS

Pastaruoju metu viso pasaulio dėmesys yra atkreiptas i Pragoje, Čekoslovakijoje, vykstanti bolševikini teismą. Teismu už geležinės uždangos yra nuolat, ir jie visi panašūs. Bet ši karkomunistu. Pats teismas niekuo netą tas bolševikinis teismas yra ypatingai idomus, nes ten teisiami ne kokie „buržuaziniai nacionalistai" ar „kapitalistiniai buožės", o kaip tik tyriausi „liaudies sūnūs", buvę uolūs Stalino tarnai ir savo tėvynės išdavikai. Čia teisiamas R. Slanskis, buvęs Čekoslovakijos komunistu partijos sekretorius ir savo laiku galingiausias to krašto žmogus, V. Clementis, buvęs komunistinis užs. reik. ministeris, visu uolumu tarnavęs Maskvai, daugelis buvusiu komunistiniu ministeriu, aukštu partijos pareigūnu, laikraštininku ir kt. Iš viso kaltinamuju suole sėdi 14 veikliu siskiria nuo kitu bolševikiniu teismu. Visi prisipažįsta nusikaltę, visi veikę prieš partiją ir valstybę, visi šnipinėję svetimiems kraštams ir visi prašosi... nubaudžiami. Daugumas iš kaltinamuju esą žydiškos kilmės ir nusikaltę valstybei, kad norėję patarnauti savo tautai. Toks Slanskis, esą, nuo pat savo istojimo i partiją 1921 m. veikęs prieš jos interesus. Tik idomu, kodėl niekas to anksčiau nebuvo pastebėjęs ir ji net Maskvon siunté „mokslu" eiti, staté pirmojon vieton? Tik dabar atsirado gudresniu ir galingesniu, mokančiu labiau itikti Maskvos ponams. Jie savo draugus, tuos pačius, kurie per broliu kraują ir lavonus savo tėvynėje ivedė žiauriąją bolševikinę tvarką, pašalino iš kelio už tai, kad jie apsiriko, manydami esą savo krašto ponai, o buvo tik paprasti tarnai, kuriu pareiga tik klausyti ir vykdyti, ką Maskva isako.

TRUMPAI

* **Gen. Eisenhoweri** išrinkus naujuoju JAV prezidentu, jam VLIKo ir Vykd. Tarybos vardu buvo pasiusta tokio turinio telegrama: „Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Vykdomosios Tarybos vardu prašome priimti nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus sėkmingai eiti Jūsu atsakingas pareigas. Mes tvirtai tikime, kad Jums vadovaujant sovietu pavergtos tautos atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę, tarp ju ir mūsu tėvyné Lietuva". Sveikinimą pasirašė mons. M. Krupavičius, VLIKo Pirmininkas, ir K. Žalkauskas, Vykdomosios Tarybos Pirmininkas.

* **Amerikos Balsas** savo transliacijoje iš Europos lapkričio 12 d. perdavė pasikalbėjimą su VLIKo Vykd. Tarybos pirmininku K. Žalkausku apie darbą Lietuvos laisvinimo bare, Vykd. Tarybos santykius su ivairiais veiksniais, lietuviu bendruomeniu ivairiuose kraštuose veiklą, JAV lietuviu indėlį i laisvinimo kovą ir kt. aktualiais klausimais. Dėl išrinkimo gen. Eisenhowerio JAV prezidentu VT pirmininkas pareiškė, kad tiek demokratai, tiek respublikonai yra nusistatę prieš totalines diktatūras, žmoniu suniekinimą ir jo pagrinidiniu teisiu varžymą. Svarbiausia — abeji pripažįsta sovietu pavergtoms tautoms teisę i laisvę ir nepriklausomą gyvenimą. Taigi, gen. Eisenhowerio laiméjimas yra laidas, kad tas Amerikos žmoniu nusistatymas bus tęsiamas su nemažesniu ryžtingumu ir ateityje.

* **Vykd. Tarybos narys M. Brakas** ruošiasi su šeima emigruoti i JAV-bes. VLIKo ir V. T. sluogsniuose svarstomas jo ipėdinio klausimas. Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumas M. Brako ipėdiniu Vykd. Taryboje pristaté Martyną Gelžini, Mažosios Lietuvos Tarybos nari.

* **Iš Romos pranešama,** kad LDŠ S. Lozoraitis, prieš išvykdamas i Bonną, aplanké Vokietijos ambasadoriu Romoje Brentano. Būdamas Vokietijoje, S. Lozoraitis susitiks su prel. M. Krupavičium, VLIKo pirmininku.

* **Romos Klubo,** kuriame dalyvauja Italijos politikai ir užsienio diplomatai, susirinkime min. S. Lozoraitis buvo pristatytas Italijos ministeriui pirmininkui ir užs. reik. ministeriui. Pasikalbėjime su A. De Gasperiu min. S. Lozoraitis padėkojo jam už tai, kad savo kalboje parlamente jis priminė, jog Sovietu Sąjunga yra okupavusi Lietuvą, Estiją ir Latviją, sulaužydama savo iškilmingai pasirašytąsias nepuolimo sutartis su Baltijos Valstybėmis.

* **Romos Šv. Kazimiero Kolegijos** Kunigu Sąjunga išsirinko naują valdybą: kun. D. Kenstavičius, kun. dr. S. Matulis MIC ir kun. V. Bitinas. Ateityje numato toliau tęsti ménesinius pasikalbėjimus aktualiomis sielovados problemomis, tuo būdu praktiškai rengiantis komunistu griaunamo religinio gyvenimo atstatymui Lietuvoje.

Ar Rusija yra nenugalima?

RAŠO GEN. LEIT. TEODORAS DAUKANTAS

Pingvinu*) salyne gyveną štrausai prieš II karą nenorėjo klausyti ispėjančiu balsu apie grėsiančius karo bei galimu okupaciju pavojus. „Ko yra verti šie pesimistu priminimai sergėtis tariamos besiartinančios katastrofos?" Kur čia beklausysi? Ar buvo laiko? Gerai gyveno valdantieji. Pasaulio ekonominės krizės eiga rodė pagerėjimą. „Valgė, géré, konferavo, atstovavo, nepuolimo sutartis ir amžinosios taikos traktatus pasirašinėjo ir ratifikavo". O blogu katastrofos pasekmiu, tinkamai ir savo laiku bendrą padėti ivertinus, dar tada buvo galima išvengti. Tam yra pavyzdžiu: Liuksemburgas, dabartinis garbingas Benelux'o narys; Suomija, gerbtina „nesatelitiné" valstybė pačioje Leningrado pašonėje.

Kitaip vyko ten, kur vyravo būvis saldaus „saugumo" ir sutarčiu pavėsyje. Saugiai jautėsi Lenkija 1939 m. pradžioje, gavusi „garantijas" iš Münchene pralaiméjusio „gudruolio" Chamberlaino. Koks pono Becko (Lenkijos užs. reik. ministerio) laiméjimas! Žygiui i Berlyną planai jau buvo paruošti! Ramiai jautėsi Pracūzija, I-jo karo nugalėtoja ir po 1918 m. pirmoji pasaulio kariné galybė.. Jos karo išminčiu pastatyta Maginot linija (pylimas, kurio nepanaudojo) Vokietijos pasieny buvo laikoma moderniausiu skydu, kurio niekas nepramuš. Buvo užmiršta, kad jokia tvirtovė neatlaikys, kai įgula neturi pasiryžimo ją ginti. Prancūzijos liaudis neigiamai pasisaké prieš Clemenceau, pirmojo karo „tigrą" ir Vokietijos nugalėtoją. Jos politikai džiaugėsi lipdydami didžiąsias Santarves ir savo saugumui kurdami svetimomis rankomis „mažąsias". Kariai, nustoję Foch'o ir politiniu partiju skaldomi, neturėjo pakankamai energijos pasiruošti aktyviai gynybai. Karo inžinerijos pagalba jie mané pasyviai apsiginsią, kol kiti savo krauju atkakliai juos gins. „Taika už bet kokią kainą" Prancūzijai buvo dienos šūkis.

Saugiai jautėsi savo salose Britanija, nusiginklavimu rodžiusi nenorą ką nors pulti. Ji, išdidi nugalėtoja, po 20 metu pasiunté savo ministeri pirmininką i Münchena maldauti taikos, aukodama čekus nugalėtosios armijos puskarininkiui, kad tik ju salą paliktu ramybėje. Pašalinus po ano karo energingąji Churchili, Anglija jieškojo Lenkijos kariu, kad ją nuo užpuolimo gintu kontinente. Saugiai taip pat jautėsi Pabaltijis, solidariu sutarimu visam pasauliui skelbdama savo „neutralumą". Valstybės vyrai mané, kad pakanka diplomatu vienšalio parašo. Gynimasis būtu pavojingas, jis pareikalautu auku.

Visiems tokiems „pacifistams" pirmiausiai rūpėjo savi kasdieniniai reikalai. Kai kur, pvz. Becko bendradarbiai, kad opozisija nekalbėtu apie pavojus, nekritikuotu ir nežemintu valdžios prestyžo, buvo susirūpinę tik savo režimu-„sanacija". Savuosius laiké pažaboję, svetimuosius prispaudę, kad klaidu viešai nekeltu. Užuot gintis prieš kitu klastą ir stengtis nepakliūti i užpuolėjo slastus, visuomené daugely Europos kraštu buvo liūliuojama saugaus gyvenimo šūkiais.

Išimtis buvo pasiryžėliai, nusistatę žūt būt prieštintis bet kuriam puolimui, savo žemę ginklu ginti. Bet taip maną buvo atstumiami nuo valdžios, apšaukiami nenuoramomis, avantiūristais. Užtat garsūs pasaulyje yra tie kraštai, kuriuose reikalai kitaip rutuliojosi. Imkime pavyzdžius. Mažutis Liuksemburgas, dešimt kartu mažiau gyventoju turis už Latviją, gynési jau pirmajame kare. Liuksemburgui buvo laiduotas neutralumas didžiuju valstybiu parašais. Vokiečiai to nepaisė ir norėjo per Liuksemburgą eiti i Prancūziją. Kunigaikštiené, silpna moteris, vos 16 kariu turėdama, nemané rašyti protestu dėl neutralumo teisės sulaužymo, bet tuoj, isėdusi i savo vežimą, nuvažiavo prie tilto, jungiančio per upę Vokietiją su Liuksemburgu, ir pastojo kelią vokiečiu galybei. Mat, per Liuksemburgą, kaip ir per Lietuvą, eina tradicinis karo žygiu kelias. Brutalia jėga kunigaikštiené buvo vokiečiu nuo tilto pašalinta, bet ultimatumo iš vokiečiu armijos nepriémé. Prieš brutalią jėgą Liuksemburgas gynési taip pat ir per antrąji karą. Délto dabar jis yra Be-Ne-Luks'o narys, o jos sostinėje susirenka diplomatai ir ekonomistai visos Europos reikalu aptarti.

Suomija, turinti tūkstanti kilometru sieną su agresyviu rytu kaimynu, nenusilenké ju ultimatumui. Ji gynési. Karą pralaiméjo, nes neimanoma tokią ilgą sieną ilgai ginti prieš toki milžiną, kaip yra bolševikiné Rusija, o pagalbos iš pacifistiniu Vakaru jai nebuvo galima tikėtis. Nors ir pralaiméjusi, ji savo atkakliu gynimusi išsikovojo nepriklausomybę savo gyventojams ir savo kraštui. Ji, prieš I-ji karą buvusi Rusijos dalimi, kaip Lenkija, Pabaltijis ir Besarabija, šiandien néra įjungta i sovietines respublikas; ji néra paversta valstybe-satelitu, bet yra nepriklausoma, turi nekomunistinę vyriausybę, laisvai organizuoja tarptautines, o ne raudonąsias, olimpiadas. Jos politikas, senas komunistas, Kuusinen tupi Stalino prezidiume Maskvoje. Galime pastebėti, kad suomiu-karelu Sov. Rusijoje yra tik virš šimto tūkstančiu, o keli milijonai lietuviu, latviu, estu ir besarabu (nesigynusiu) prezidiume savo atstovo neturi, nes ju vardai turi mažesnio svorio, negu suomiu, kurie gynési. Ar Suomijos atžvilgiu bent morališkai Rusija néra nugaléta? Taigi Rusija vienokiu ar kitokiu būdu gali būti **nugaléta.** Reikia tik pasiryžimo ir drąsos.

Kaip neutralumo pavyzdi dar galima paminėti Šveicariją, kurios niekas iš kariaujančiu milžinu nedriso pulti, nes iš anksto puikiai žinojo šveicaru nusistatymą savo laisvę ir žemę atkakliai ginti. Tačiau pasilikusi karos metu „neutrali" gėriui ir blogiui, šalis moraliai nukentėjo, ir šiandien Jungtiniu Tautu Organizacija neposėdžiauja Generoje, o pati Šveicarija néra tos organizacijos narys. Ar tai néra ypatingos reikšmės ivykis?

Pagaliau Izraelis, kuris anglams, dvieju pasauliniu karu nugalėtojams, buvo viso pasaulio valstybiu (Tautu Sąjungos) pavestas tvarkyti. Žydai, Ben Guriono vadovaujami, nepripažino britu valdžios, nepaisė ju karinės vadovybės Izraeli varžančiu nuostatu. Jie priešinosi ginklu ir, nors anglai, karui pasibaigus, vėl turėjo laisvas rankas, žydai laiméjo. Tik pasiryžėliai užsitarnauja žmoniu akyse pagarbą ir pripažinimą. „Saugieji štrausai" visur nukentėjo.

Šiandien mumyse viltis palaiko ne mūsu buvęs „neutralumas" ir politikams klusnios kariuomenės nesipriešinimas raudonajam agresoriui, bet mūsu beginklio jaunimo 1941 m. birželio mėn. laimėtas sukilimas, kai Vilnius ir Kaunas buvo iš bolševikiško jungo išvaduoti dar prieš ateinant vokiečiu kariuomenei, mūsu tautos rezistencija naujos okupacijos metu, pasiaukojimas, tėvynės meilė ir partizanu pasipriešinimas kruvinam okupantui. Dabar pilnoje naujos pasaulinės katastrofos (šaltojo karo, sabotažu, streiku ir karo Korėjoje) eigoje vėl turime progą laiméti tai, ką saugiame miege praradome. Tik turime būti budrūs, nes esame gudrios, gerai organizuotos ir igudusios bolševiku propagandos nuolat veikiami. Maskva šaukte šaukia: „Komunizmas visur nugalės supuvusi Vakaru pasauli. Néra jokios prasmės priešintis." Jie nekalba apie baimę, kad laisvieji gali pasipriešinti. Tai baimei nuraminti yra geležinė uždanga, prievartinės vergu stovyklos, teroras, kerštas. Bet išlenda yla iš maišo: ne viskas pas bolševikus sklandžiai klojasi. Ju orkestre nuolat keičiami vietomis muzikantai, kad melodija būtu tobulesné. Internacionalas, politbiuras, prezidiumas, čeka, NKVD, MVD, — tai vis keičiami tu pačiu dalyku vardai. 1903 m. gimé bolševiku vardas, o žiangiant i 1953 m. tas vardas Stalino jau draudžiamas vartoti. Kadaise Petras I draudė minėti Maskvos caru vardą, nes tada blogai ėjo karas su švedais. Ne viskas tvarkoj yra ir dabar pas senąji Džugašvili. Štai dėl ko, mano nuomone, pravartu pagvildenti, kiek yra apgaulingo melo tame šūkyje, kad „Rusija yra nenugalima". Suomija nebuvo pirmoji, laiméjusi karą prieš Rusiją. Istorijoje buvo ir anksčiau Maskvos pralaimėtu karu.

Naudinga žinoti, dėlko Rusija pralaimėdavo, bet pirmiausiai būtina suprasti, dėlko bolševikai laimėdavo ir dar kai kur laimi.

*) **Pingvinu sala** — Anatole France parašyta III Prancūzu Respublikos politiku satyra, taikytina ne vien prancūzams.

MONTEVIDEO

GRAŽIOS MISIJOS

Tuo pačiu laiku, kai T. Vl. Mikalauskas S. J. vedė dvieju savaičiu misijas Rosario mieste, Argentinoje, ten esantiems lietuviams, čia likęs T. J. Bružikas su naujai atvykusiu jaunu misijonierium T. Jonu Giedriu paskelbė Montevideo ir apylinkės lietuviams dvieju savaičiu istorines misijas. Istorinės dėl to, kad jos turėjo paruošti tikinčiuosius į naujos lietuviškos parapijos steigimą. Pernai metais misijos buvo vedamos tik Cerroj, o šiais metais ir Cerroj ir miesto centre šv. Pranciškaus bažnyčioje, kad visi galėtu pasinaudoti ir nesiskusti nei toliau, nei neturi laiko.

Misijos buvo vedamos prie neseniai atvežtos Nekalčiausios Marijos Širdies statulos iš Fatimos, kuri buvo padėta šv. Pranciškaus bažnyčioje. Paskutini misiju sekmadieni, lapkričio 16 d., buvo suruošta iš 15 automobiliu virtiné, kuri atlydėjo statulą iki Cerro didžiosios bažnyčios, kur buvo užbaigtos misijos. Lydint statulą per miestą, minios žmoniu išsipylė į gatves, o atvažiavus į Cerro, jau didžiulė minia lauké prie bažnyčios. Čia jau lauké būrelis vaiku su lelijomis rankose ir tuoj apsupo statulą vežanti vežimą, o choras užgiedojo „Sveika Marija". T. J. Giedrys pasaké jaudinanti pamokslėli, pasidžiaugdamas, kad jam teko garbė būti Fatimoj ir šią statulą atvežti.

Užbaigus misijas ir padarius pasižadėjimus ju mintis įgyvendinti, visa minia procesijoj, kalbėdama rožančiu, žingsniavo į lietuvišką sklypą, kur J. E. arkiv. A. M. Babieri buvo pasižadėjęs atvykti ir pašventinti lietuviškais ornamentais papuoštą kryžiu bei pati sklypą. Tik nuvykus, tuoj pasirodė ir Arkivyskupas, o minia šauké „Valio". Net Arkivyskupas susidomėjo, ką reiškia tas lietuviškas „valio". J. E. Arkivyskupas, atlikęs šventinimo apeigas, atsisėdo į tribūną, o T. Kapucinas Marionas, N. S. de la Ayuda klebonas, pasaké kalbą, iškalbingai įrodinėdamas, kad lietuviams tikrai yra reikalinga sava bažnyčia. Po jo kalbėjo kun. St. Grigaliūnas, kuris išaiškino, kaip lietuviai nuo amžiu myli kryžiu ir dėlto Lietuva vadinama kryžiu šalimi. Jis taip pat padėkojo Arkivyskupui už jo tėvišką globą lietuviams ir pagyré Tėvu Jėzuitu veiklą bei palinkėjo kuo greičiausiai išvysti ant šio sklypo lietuvišką bažnyčią. Vytautas Dorelis nepaprastai gražia iškalba ir jaudinančiais žodžiais sujaudino visą minią ir Arkivyskupą, pareikšdamas savo džiaugsmą dėl tokiu dideliu nuveiktu darbu.

Miniai skirstantis, buvo girdėti kalbant: Bet žiūrėk, koks gražus lietuviškas kryžius! Kas galėjo toki padaryti? — Tai Juozo Dorelio ir Liūdžiaus darbas. — O kasgi ji taip nudažė? — klausinėja kitas balsas. — Nagi, mūsu tapytojas Antanas Račkauskas. — Bet koks gražus sklypas ir kokioj gražioj vietoj? Kas ji galėjo surasti? — Girdėjau, kad mūsu komiteto pirmininkas Tamošiūnas. — Ar tas, kurio sūnus eina į daktarus? — Taip, tas pats. — Man tai labai patinka tvora. Nežinai, kiek kainavo? — Sako, kad virš 300 ur. pesu. — Ar tiesa, kad už sklypą jau pilnai užmokėta? — O kaipgi. Tai saké per radio ir iš sakyklos. — O kiek kaštavo? — Kiek? Nagi, 37 tūkstančiai su viršum. — Tai tik uolūs tie lietuviai jėzuitai, kad per toki trumpą laiką tiek padaré! Reikės jau ir man kokią šimtinę sukrapštyti, nes dar iki šiol nieko nesu davęs. — Atnešk, atnešk! Girdėjau, kad ir vaikai su savo tėvu pagalba po šimtinę surenka. — O kas jau toks? — Nagi Vidžiu Ričardukas. Girdėjau, kad ir kiti renka. — Sako, kad kai kurie lietuviai ir po tūkstantinę paaukojo. — Tai tiesa. Tai ponai Jusiai. O Antanas Brazys su žmona davę 500, Žukelienė 300, Baltrūnas 250, kiti po du ar vieną šimtą. — Kažin ar daug reikės, kol bus bažnyčia. — Daug tai daug, bet jeigu taip darbuosimės, kaip iki šiol, tai tikrai kitais metais rugsėjo 8 d. jau melsimės lietuviškoje bažnyčioje... Taip kalbėdami pamažu išskirsté nešini neišdildomais ispūdžiais. B. B-ys.

KUR LIETUVIŠKA SAVIGARBA?

Reikia apgailestauti, kad iki šiam laikui yra korespondentu, negalinčiu atskirti tautiečiu, kurie dirba tikrai patriotini darbą, nuo tu, kurie tarnauja mūsu okupantams. Vienas dalykas: šokti, vaidinti, dainuoti ar deklamuoti koncerte ar radio valandėlėj, ruošiamoj tikrai lietuvišku patriotiniu draugiju ar bendruomeniu, ir kitas dalykas — dėkuginti Maskvai parsidavusius per ju radio bangas ar ju centruose. Lyginti Vatikaną, kuris jokios valstybės neužgrobė ir kuris savo moraline galia užtaria ir tebepripažista Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę, su nepasotinamu Kremliaus imperializmu yra ne tik naivu ir neišmintinga, bet ir niekšiška. Net ir turint neapykantą prieš religiją, reiktu būti teisingam palyginimuose ir išvadose.

Atrodo, kad čia Urugvajuje kai kurie mūsu tautiečiai vis tebegyvena ar tai ménulyje ar kokioj kitoj pasvietėj, nes vis nesiorientuoja, kas dedasi. Lietuvoj rusai, dabartiniai viešpačiai, ju gimines kalina, tremia Sibiran, į kolchozus suvaro, prie fabriku lyg vergus prirakina ir, bendrai, iš žydinčios tėvynės ubagyną daro, o jie vis uenustoja garbinę Stalino. Nešą jam duokles ar tai prenumeratos pavidale už komunistišką „Darbą", ar skelbda miesi jame, ar per lietuvišką komunistinę valandėlę, kur be kitu galima išgirsti tokias „lietuviškas" dainas kaip „Široka strana moja rodnaja", „Nataša" ir pan. Nebūtu tiek koktu klausyti tos valandėlės, jei joje dalyvautu vien tikri rusai, bet kai joje dalyvauja parsidavėliai lietuviai, kurie už tą darbą gauna iš „tam tikru šaltinu" Judo grąši ir prie ju prisideda kiti nesusipratėliai, esą, lietuvišKumui palaikyti, tai tas viskas atrodo kažkaip liūdna ir baisu! Kur gi logika, kur patriotizmas, kur savigarba? Nejau ju jausmai jau tiek atbukę? Ar tie „lietuviai" nenujaučia, kad gali ateiti atskaitos valanda prieš Tėvynės teismą? Ž.

* Vietos laikraščiai aprašė ir fotografijas isidėjo mūsu tautiečio Juozo Petruškevičiaus, kuris buvo pinigiškai ir aukso medaliu premijuotas už nepaprastą drąsą. Dėl kitu tarnautoju neatsargumo, žibalo stotyje, kurioje J. Petruškevičius tarnauja šoferiu, buvo kilęs gaisras. Jis grėsė greitai išsiplėsti ir dideliais sprogimais sunaikinti net apylinkės namus ir nemaža gyvybiu. Tik, kaip laikraščiai pažymi, lietuvio sumanumas ir didvyriška drąsa gesinant sprogimo versmę, daugeli išgelbėjo nuo didelės nelaimės.

* Lapkričio 20 d. kun. St. Grigaliūno vedamą Sagrados Corazones parapiją kanoniškai vizitavo arkivysk. A. M. Barbieri. Pasigėrėjęs gražia tvarka ir klebono uolumu, Ganytojas ilgesni laiką klebonijoje pasišnekučiavo su lietuviais, kuriu tarpe buvo Min. dr. K. Graužinis su spaudos attache K. Čibiru, misijonierius kun. J. Bružikas su kun. J. Giedriu ir kit.

* „Draugai" suskato organizuoti, kaip sakoma, į Lietuvą išvykstantiems keliems raudoniesiems Urugvajaus lietuviams išleistuves. Bet išvykstančiuju tarpe esama daug baimės ir netikrumo, ypač po to, kai anksčiau išlydėtas „draugas" J. Donkus suskubo parašyti, kad dabartinėje Lietuvoje „oras blogas" ir kad jis norėtu grįžti į Urugvaju.

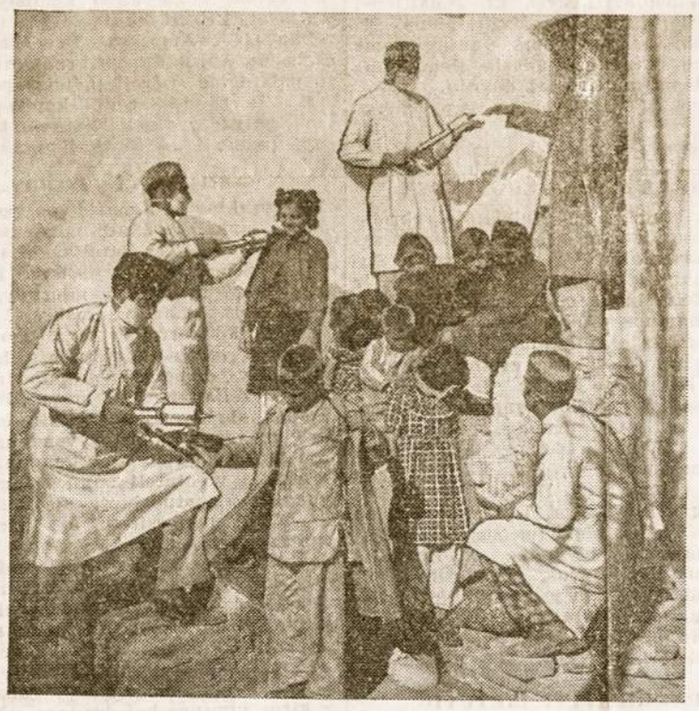

JT pasiustais irankiais skiepijami Birmanijos vaikai

SPAUDA

ATSIUSTA PAMINĖTI

1. **M. Biržiška,** LIETUVIU TAUTOS Galvojimai apie tautą savyje ir kaiKELIAS, i naująji gyvenimą. I tomas. mynu tarpe. Išleido „Lietuviu Dienos", Los Ange es, 1952. Didelė ir idomi mūsu tautos didelio darbuotojo knyga, kurioje kalbama apie Lietuvos praeiti, santykius su kaimynais ir ateiti. Kiekvienas leituvis patriotas turėtu ta knyga perskaityti ir savo knygyne turėti.

2. LUX CHRISTI, Biuletenis kunigams, Nr. 4(7). Spalis — gruodis, 1952 m.

3. ATEITIS, Lietuviu Katalikiškojo Jaunimo Žurnalas, Nr. 8, Spalis, 1952 m. Vyr. red. **Paulius Jurkus.**

4. Š. K. AIDAI, Nr. 1(90), Spalis, 1952 m.

5. SKAUTU AIDAS, Lietuviu skautu ir skaučiu laikraštis, Nr. 10, Spalis, 1952 m. Vyr. red. v. s. **Stp. Kairys.**

KENO NAUDAI?

Aprašant Tautos šventės minėjimą ir svečio iš Urugvajaus paskaitą mūsu kolonijoje, „Laiko" kronikoje buvo pastebėta, kad prelegentas p. Martinez Bersetche niekada Lietuvos néra matęs, bet ją ažista iš Veraxo knygu ir iš savo draugu lietuviu bei pas juos matytu fotografiju. Šią visiškai aiškią ir teisingą mūsu pastabą, kuria ne vienas tautietis girdėjo iš paties prelegento lūpu, kažkoks „ALB" slapukas iškraipė ir nuaiškino taip, kad p. Bersetche būtu kiršinamas su kai kuriais jam draugiškais lietuvias, o min. dr. K. Graužinis su savo bendradarbiu p. Veraxu. Kam tokiais kiršinimais ir šmeižimais vis dar stengiamasi pasitarnauti? Aišku, tik jau ne lietuvybei ir bendram lietuviškam darbui.

PAIEŠKOJIMAS

Pajieškoma Bessie (Barbora) **Dvarionas,** 1939 metais Kanadoje mirusio Adomo Dvariono Našlė; gyvenusi netoli Klaipėdos (Mozuriškiuose ar Mozuruose). Turimomis žiniomis prieš okupaciją pasitrauké ar buvo išvežta Vokietijon. Iš ten gal būt emigravo kur kitur.

Jieškomoji arba apie ją žinantieji maloniai prašomi **skubiai** atsiliepti.

Lietuvos Gen. Konsulatas
New Yorke.

TEMPERLEY

ARLB VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 6 d. 17 (5) val. p. Mykolo Morkūno namuose, c. 6 Nr. 450, Villa Sastre, Temperley įvyks visuotinis ARLB Temperley Apylinkės susirinkimas, kuriame Tarybą ir Centro valdybą su pilnais igaliojimais atstovaus Tarybos sekr. arg. Ant. Šantaras ir Centro Vald. sekr. inž. Liud. Stašaitis. Programoje: 1) Susirinkimo atidarymas, 2) Naujos Valdybos rinkimas, 3) Einamieji Apylinkės reikalai ir pranešimai. Prieš susirinkimą bus priimami nauji nariai ir visi galės užsimokėti solidarumo mokesti.

Pastaba: Reikalingi leidimai yra parūpinti.

ARLB Centro Valdyba.

Ignas Valentinavičius nuoširdžiai kviečia visus choristus lankytis choro repeticijose kiekvieną šeštadieni 19(7) val. Repeticijos vyksta Ig. Valentinavičiaus namuose. Nauji choristai, kurie gali dainuoti, taip pat maloniai kviečiami ir laukiami.

* **Antanas Repečka,** žinomas šachmatininkas, laiméjęs keletą rungtyniu atskirai ir klubuose, duoda šachmatu pamokas kasdien vakarais savo namuose c. Avellaneda 1001, Temperley.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju p. Vladui Giedraičiui už pasiaukojimą, organizuojant Temperley lietuviu chorą.

Ignas Valentinavičius.

* **ČIUŽINIU, UŽUOLAIDU DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ.** Parduodama bovelna, vilnos, ivairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės Sav. **Antanas Šalčiūnas:** Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.

ISIGYKITE VERTINGUS

„LIETUVIU DIENU" LEIDINIUS

„Lietuviu Tautos Kelias", prof. M. Biržiška 3,00
„Varpai skamba", St. Būdavo apysaka 2,50
„Žemė", poezijos antalogija..... 4,00
„Lietuviu Tautos Kelias", prof. M. Biržiška, II tomas (spaudoje) ir Žinomieji Lietuviai", JAV pasižyméjusiu lietuviu biografinis vardynas (spaudoje).

Knygos gaunamos „LAIKO" redakcijoje ir leidykloje: „Lietuviu Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

* **KAZIMIERAS STANKŪNAS** vasaros mėnesiams išnuomuoja atskirus departamentus atostogaujantiems labai gražioje ir sveikoje vietoje **Villa del Dique, Calamuchita, Sierras de Córdoba.** Dėl sąlygu kreiptis laišku į savininką arba teirautis „LAIKO" red.

* **PENSION LITUANA"**, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnu ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik $ 17.

* **CONDOR HOTEL,** Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Jance, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik $ 19.

* **„LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informaciju kreiptis: Turismo Agencia, **Florida 165** (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584.

* **ŽEMAITIJA".** Islas del Ibicuy. Sav. J. ir A. Burokai.

Krautuvė „NARUŠIS"
Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; **c. Unanue 6360,** Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS.

JUOZO ŠNIPO BATU DIRBTUVĖ ir Cigarečiu Parduotuvė: Cabildo 6°1, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

LIETUVIAI VISAM PASAULY

* **Ryšium su Šventuju Metu** jubiliejum Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII apdovanojo Lietuvos ministeri prie Šventojo Sosto S. Girdvaini aukso kryžiaus ir Pasiuntinybės attaché S. Lozoraiti, jun., bronzos kryžiaus ordinais.

* **Lietuviu Kolegija Romoje** susilauké dvieju nauju studentu iš Anglijos: Bulaičio ir Sutkaičio. Pirmasis yra gimęs ir augęs Anglijoje, o antrasis — tremtinys

* **Lapkričio 6 d. žymus lenku istorikas** Halecki Romoje skaité paskaitą apie Jadvygos, Jogailos žmonos, vaidmeni vidurio bei rytu Europoje. Paskaitos klausėsi virš šimto rinktinės publikos. Profesorius visą laiką turėjo liesti ir Lietuvos reikalus, bet tai lieté labai objektyviai, rodydamas pagarbą ir supratimą. Minėjo pirmąji Letuvos krikštą: esą, lietuviai atpuolé nuo tikėjimo vien dėl kryžiuočiu intrygu.

* **Kun. dr. K. Réklaitis** ir kun. dr. J. Vaišnora, Marijonu Generalinės Tarybos nariai, lapkričio 10 d. grįžo iš JAV-biu atgal į Romą.

* **Lietuviu Šalpos Dr-jos Prancūzijoje** metinis susirinkimas lapkričio 9 d. išsirinko naują valdybą: O. Bačkienė — pirm., V. Baranauskas — vicepirm., J. Mašiulis — sekr., V. Gravelis — ižd., kun. dr. F. Jucevičius — bibliotekininkas; rev. komisija: A. Michelevičius, A. Puškorius ir G. Žebertavičius. Lapkričio 14 d. Paryžiaus lietuviai studentai išsirinko savo valdybą, kurion ieina: kun. dr. F. Jucevičius, R. Bačkis, A. Markevičius ir L. Pabedinskas.

* **Liet. Š. Dr-jos Muhlhouse skyrius,** iškilmingai pagerbęs savo mirusiuosius narius, per visuotini susirinkimą išsirinko valdybą: kun. J. Petrošius, — pirm., K. Vaičiulis — sekr., Šidlauskas — ižd.,; rev. kom.: Gailienė, Dumarkas ir A. Šeikis. Ši skyriu daugiausiai sudaro buvę lietuviai legionininkai. Skyriu uoliai remia Dr. E. Aleksandravičienė, p. B. Šaulytė, gyv. Šveicarijoje, ir skyriaus veiklą papildo savo atsilankymais prof. dr. J. Eretas, gyv. Bazelyje.

* **Krepšininkas V. Grybauskas,** L. Š. Dr-jos Muhlhouse skyriaus narys, per savo energingą darbą daug nusipelnė Lietuvos ir lietuvio vardui išgarsinti Prancūzijoje. Jau keli metai V. Grybauskas vadovauja Muhlhouse krepšinio komandai. Po keleriu metu darbo šiandieną V. Grybauskas tapo sporto žvaigžde Prancūzijoje. Laikraščiai ji vadina „Lithuanien Grybauskas" — Lietuvis Grybauskas, sporto žvaigžde ir geriausiu krepšinio metiku. Per šešias rungtynes jis vienas yra imetęs 155 krepšius. Lapkričio 16—17 d. „Paris - Presse - Intransigeant" sporto skyriaus korespondentas ji pavadino „žmogum velniūkščiu" (gera prasme) ir kitu sporto klūbu žaidikus ispėja ji sekti, kad jis neturėtu veikimo laisvės sporto aikštėje... Nežiūrint tokiu ispėjimu, Muhlhouse klūbas, V. Grybausko vadovaujamas, lapkričio 15 d. laiméjo prieš stipriausią krepšinio komandą Paryžiuje — Racing klūbą. Ta proga sporto korespondentai pripažista Grybausko gražias kombinacijas, kurios dažniausiai baigiasi sviedinio imetimu. Pasibaigus rungtynėms Paryžiuje, V. Grybauskas buvo su triumfu išnešta iš Coubertin stadijono aikštės. V. Grybausko laiméjimai ir pasisekimai sporto srityje yra visu Prancūzijos lietuviu šiandien pasididžiavimas ir garbė. Kaip krepšininkai yra taip pat pasižyméję T. Gailius, Varkala ir kt.

* **Gruodžio 2 d. Paryžiuje Pavergtiesiems Kraštams Ginti Sąjunga** rengia savo penkeriu metu sukaktuviu proga mitingą. Šioji organizacija, kuri pirmoji išdriso viešu mitingu „Salle Wagram" prieš penkerius metus pakelti balsą už pavergtuosius kraštus, šiemet vėl rengia iškilmingą mitingą. Sąjungos vadovybė, susitarusi su Dr. S. A. Bačkiu, Lietuvos atstovu Paryžiuje, iš lietuviu pusės kalbėtoju pakvieté igaliotą min. E. Turauską. Kalbės ir kitu pavergtu kraštu atstovai. Šios Sąjungos garbės komitetą dabar sudaro Prancūzu Akademijos nariai: H. Bordeaux, Paul Claudel, R. d'Harcourt, admirolas Lacaze, gen. Weygand, J. Tharaud, o vykd. kom. pirm. yra Roger de Saivre, deputatas.

* **Pirmajam Europos politiniu** jaunimo sambūriu sąskrydyje š. m. spalio mėn. 25—31 d. Hagoje dviem lietuviu jaunimo politiniams sambūriams — Jaunuju Lietuviu Federalistu ir Jaunuju Krikščioniu Demokratu — atstovavo stud. Bičardas Bačkis, kuris yra J. L. F. valdybos narys.

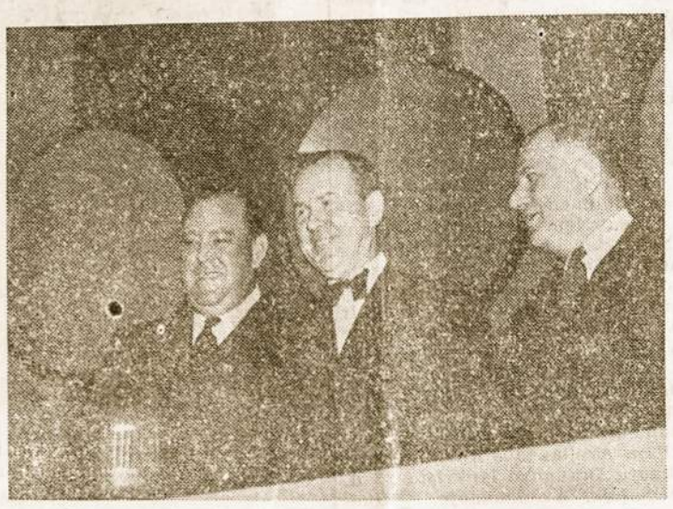

JT gen. sekretorius Trygve Lie su savo pavaduotojais

* **Kun. dr. S. Matulis MIC** jau visiškai pasveiko ir pradėjo lankyti toliau istorijos studijas Gregorianum universitete. Tą pati fakultetą lanko taip pat kun. Navikevičius, kun. Ribikauskas ir kun. Krasauskas.

* **Laur. Ringevičius MIC,** vilnietis nuo Lydos, neseniai grįžo po antros sunkios operacijos.

* **Geriausia JAV Metropolitain** opera pradėjo savo sezoną. Žymiausi JAV spaudos organu kritikai tarp kitu žymiausiu solistu teigiamai ivertina taip pat mūsu tautieti **A. Brazi.**

* **Gausėja lietuviu gydytoju** Š. Amerikoje. Prieš 40 metu Čikagoje buvo ne daugiau kaip 20 lietuviu gydytoju, o dabar ju jau yra apie 100. Iš nauju gydytoju tik Lietuvoj gimusiu bus apie 200, šiaip Amerikoje ju bus iš viso apie 400. Čikagoje yra ir Lietuviu Gydytoju Sąjungos būstiné.

* **Prel. Pr. Juras** po sunkios operacijos gydosi lietuviu parapijos klebonijoje Lawrence, Mass., JAV.

* **Patariamosios Lietuviu Grupės** naujasis adresas yra toks: Lithuanian Consultative Panel, 4 West 57th St., Room 907, New York 19, N. Y.

* **New Yorke buvo suruoštas 11 pavergtu** bolševiku kraštu žurnalistu susipažinimo vakaras, kuriame dalyvavo visa eilė pasižyméjusiu spaudos darbininku. Laisvuju žurnalistu Amerikoje gen. sekretorius yra lietuvis Dr. V. Dambrava.

* **Prof. Ernestui Galvanauskui,** buv. Lietuvos ministeriui pirmininkui, Vykdomosios Tarybos pirmininkui, Prekybos Instituto rektoriui ir žymiam lietuviu tautos veikėjui, lapkričio 20 d. sueina 70 metu amžiaus. Jis dabar gyvena Madagaskare ir ten pasižymi tokia pat energija ir sumanumu, kaip ir visuose darbuose.

* **Urugvajaus konsulas** Čikagoje yra Feliksas Stungevičius. Montevideo dienraštis „El Diario" spalio 29 d. isidėjo jo nuotrauką ir trumpą veiklos aprašymą.

* **Venecuelos Lietuviu Savišalpos Bendruomenės** VI atstovu suvažiavimas, ivykęs š. m. spalio 18—19 d. Macaray mieste, išrinko naują minimosios bendruomenės centro valdybą, kuri pasiskirsté pareigomis: pirm. — inž. Vl. Venckus, vicepirm. — J. Bieliūnas, sekr. — Z. Žalnieriūnaitė, ižd. — M. Baliutavičius, narys — A. Diržys. I suvažiavimo prezidiumą buvo išrinkti: Dr. A. Vabalas, M. Baliutavičius, P. Dambrava, V. Jonaitis ir H. Janužys. Centro Valdybos adr: inž. Vl. Venckus, Ave. Alayon 6, Oeste Maracay, Edo. Aragua, Venezuela.

* **Los Angeles, Calif.,** spalio 12 d. buvo surengtas BALFo koncertas vajaus užbaigimo proga. Programą atliko solistai J. Urbonas ir Helen Bartush-Swaggert ir parapijos choras. Surinkta apie 700 doleriu lietuviu šalpai Europoje.

* **Jau išėjo iš spaudos „LIETUVIU DIENU"** lapkričio mėn. numeris, kuriame telpa virš 40 idomiu nuotrauku iš lietuviu gyvenimo Amerikoje ir kituose kontinentuose. Taip pat yra idomiu straipsniu ir beletristikos. Po kiekviena nuotrauka parašai dviem kalbomis. Prisiuntus savo adresą, vienas numeris susipažinimui siunčiamas nemokamai. Administracijos adresas: „Lietuviu Dienos", 9204 S. Bdoadway, Los Angeles 3, Calif.

* **Los Angeles Tarptautinio Instituto** suruoštoje ivairiu tautybiu rankdarbiu ir tautiniu šokiu parodoje dayyvavo ir lietuviai. Spalio 11 ir 12 dienomis su tautiniais šokiais pasirodė tautiniu šokiu šokėju grupė, vadovaujama p. L. Zaikienės.

* **Spalio 19 d. ponu Kojeliu** bute ivyko Los Angeles lietuviu intelektualu grupės pasitarimas isteigti klubą nagrinėjimui meno, literatūros, politikos ir kitu klausimu. Susirinkime dalyvavo ivairiu pažiūru ir isitikinimu žmoniu. Nutarta toks klubas isteigti. Lapkričio 9 d. ivykusiame susirinkime dail. P. Puzinas daré pranešimą apie meną, po to buvo diskusijos.

* **Lietuviška šeima** užieistu kambari su telefonu ir visais patogumais bute Buenos Aires cntre moteriai ar vedusiu porai mainais už pagalbą namu ruošos darbe. Kreiptis laišku Casilla de Correo 2265, Buenos Aires.

* **Mehanikas specialistas Antanas Pigaga** taiso siuvamas mašinas, rašomas mašinėles, patefonus, žibalines krosnis ir kt. Kreiptis: c. Valparaiso 2245, Val. Alsina, T. E. 20-8708.

SVARBIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

* **J. ZUBRICKAS IR A. KIRSTUKAS** fotografuoja vestuves, krikštynas, pobuvius ir kitus šventinius subuvimus. Herrera 287, Bs. Aires, T. E. 26.9672.

* **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuviu, gimtadienio, sužiedotuviu, krikšto ir ivairiu švenčiu progomis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

* **OPTIKAS V. RASIČNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13—17 v. ir sekm. 13—16 val.

* **MINKŠTU KĖDŽIU DIRBTUVĖ,** sav. Mikelionis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

* **MOTERU GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY".** Ivairiausiu madu šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metu praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: **Leandro N. Alem 818,** Banfield.

DR. JORGE CURA
Dantu gydytojas
su Prancūzijos univ. diplomu
Priima: 9—12 val. ir 16—20 val.
URUGUAY 763 PIŃEYRO

LIETUVIŠKA DANTU KLINIKA
Consultorio Dental „P A V O N"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnėlės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priima: **pirm., treč., penkt. 14—20 val.** — Susikalbama iv. kalbomis.
Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš Avell. gel. stoti)

ATNAUJINTA
BALTINIU PARDUOTUVĖ
Didelis pasirinkimas šilko - vilnu - ivairenybiu. — Siuvami marškiniai.
Savininkai
ENRIQUE y ALBERTO CURA
B. RIVADAVIA 825 — PIŃEYRO

MR V. LISAUSKAS
51 NORWOOD AVE
BROOKLYN 8, N.Y.
ESTADOS UNIDOS

Buenos Aires Avellaneda

ARLB TARYBOS PREZIDIUMO POSĖDIS

Lapkričio 29 d. San Martin mieste prof. D. Gruodžio bute ivyko Liet. Bendruomenės Krašto Tarybos prezidiumo, Centro Valdybos nariu, Kontrolės Komisijos ir Garbės Teismo pirmininku bendras posėdis aptarti ir išdiskutuoti einamuosius lietuviškos veiklos reikalus ir nustatyti gaires ateinantiems metams. Labai sutartinoj nuotaikoj buvo aptarti visi Bendruomenės reikalai, pasiryžta po lietuvybės véliava sutraukti visus patriotus lietuvius, kuriems rúpi lietuvybę išlaikyti gyvą ir nesugadintą ir kuriu didžiausias troškimas, kad Lietuva vél būtu laisva ir nepriklausoma. Posėdyje dalyvavo Tarybos pirm. prof. D. Gruodis, vicepirmininkai — A. Kuprevičius ir M. Tamoliúnas, sekretoriai — agr. A. Šantaras ir A. Miselis, Centro Valdybos nariai — I. Padvalskis, kun. P. Garšva, inž. L. Stašaitis, St. Mikelionis ir J. Stasiulevičius, Kontrolės Komisijos pirm. — P. Vaitkevičius ir Garbės Teismo pirm. A. Paršelis. Po posėdžio buvo nusifotografuota, o ponu Gruodžiu šeima visus pavaišino vakariene.

PAMINĖTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kelios yra mums ypatingai brangios tautinės šventės, kurias švęsdavome savame krašte. Viena iš tokiu švenčiu yra Kariuomenės Diena, kuri rišasi su mūsu Nepriklausomybės atgavimu. Nepriklausomybės mums niekas veltui nedavė, bet turėjome patys ją atsikovoti, padėdami nemažai savo kraujo ir gyvybiu auku. Ta diena ir primena mums tuos savanorius, kurie Tėvynės laisvę staté aukščiau už savo gyvybę, primena ir šaunųjį mūsu kariuomenę, kuri ilgą laiką stovėjo Tėvynės sargyboje.

Kariuomenės Dienos minėjimą surengė ARLB Avellanedos Apylinkė kartu su Skautu Draugove lapkričio 23 d. Lietuviu Saléje, Avellanedoje. Minėjimą atidaré ARLB Centro Valdybos pirm. Ig. Padvalskis, pakviesdamas Garbės Prezidiuman gen. T. Daukantą, savanori kūréją Iz. Dailydę, savanori kūréją ir Klaipėdos sukilimo dalyvi Ant. Matuką ir aktyvios tarnybos leit. Ant. Miseli. Skautams iškilmingai ineįus Argentinos ir Lietuvos véliavas, buvo sugiedoti himnai. Savanoris kūréjas Iz. Dailydė trumpai nupasakojo savanoriu organizavimosi eigą ir pirmąsias nepriklausomybės kovas. Apie Klaipėdos atvadavimą kalbėjo tu kovu dalyvis. Ant. Matukas, pabrėždamas tą entuziazmą, kuris vyravo to laiko lietuviškoje jaunuomenėje.

Ineįus véliavas ir visai salei jas pagerbus, leit. Ant. Miselis skaité ilgesnę progai pritaikytą paskaitą. Savo paskaitoje *prelegentas klausytojus* nuvedė i Lietuvos kariuomenės kūrimosi laikotarpi, duodamas nepriklausomybei gyvybes paaukojusiu karininku ir kareiviu statistiką, ir nušvietęs mūsu kariuomenės aukléjamąji vaidmeni nepriklausomo gyvenimo metais, nurodė mūsu tautos ateities gaires. Kaip tuo laiku Lietuvos kariuomenės drąsa ir pasiryžimu buvo nugaléti net trys priešai, taip ir dabar mūsu jaunimas turės būti pasiryžęs kovoti ir laiméti. Ir dabar mūsu kovojanti tauta tebededa savo kančiu ir kraujo auką tėvynėje ir kituose pasaulio kraštuose, kovodama prieš tą pati mūsu ir visos žmonijos priešą.

Po paskaitos Lietuviu Skautu Draugové davé labai gražią dainu ir eiléraščiu programą bei vieno veiksmo vaidiniméli iš Lietuvos partizanu gyvenimo. Skautai, vadovaujami skaut. V. Lesniausko, darniai ir su tinkamu isijautimu sudainavo keletą karišku ir skautišku dainu, o D. Valentinaité, D. Ginteryté ir Ginteris padeklamavo keletą progai tinkamu eiléraščiu. Visus sujaudino skauto T. Jackevičiaus paraštytas ir skautu būrelio suvaidintas partizanu gyvenimo vaizdelis. Gaila tiktai, kad mūsu tautiečiai neivertina tokiu švenčiu reikšmės ir, nors buvo gražus oras, publikos nebuvo per gausu. O kaip tik visiems buvusiems Lietuvos kariams reikėtu šią dieną kuo tinkamiausiai minėti.

SMUIKININKĖ E. KUPREVIČIŪTĖ EUROPOJE

Žinomoji Argentinos lietuviu kolonijos menininkė smuikininkė Elena Kuprevičiūté lapkričio 18 d. léktuvu išvyko antrą kartą i Europą. Pirmiausiai vyksta i Ispaniją, o iš ten i Prancūziją. Apie Kalėdas Paryžiaus vienoje iš žymiausiu saliu Champs Elisée duos koncertą su simfoniniu orkestru. Véliau pramato duoti ne tik Paryžiuje, bet ir kituose žymiuosiuose Europos centruose keletą individualiu smuiko koncertu. Smuikininkė E. Kuprevičiūté Europoje išbus apie metus laiko. Tenka palinkėti mūsu menininkei geriausios sėkmės muzikos srityje ir garsinant Lietuvos vardą.

* **Kun. V. Šimanskis**, „LAIKO" administratorius, išvyko dviems savaitėms atostogu i Kordobos kalnus. Grįš tik gruodžio pradžioje.

Savo uoliam choristui JONUI SIMANAUSKUI dėl jo mylimo tėvelio

BERNARDO SIMANAUSKO

mirties nuoširdžia užuojautą reiškia

ŠV. CECILIJOS CHORAS

Savo giminaičiams KAZIMIERAI ir PETRUI SKURAUSKAMS dėl ju sūnaus

PETRO SKURAUSKO

tragiškos mirties gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

JULIJA SKURAUSKAITĖ

MOTERU IR MERGAIČIU DR-JOS „BIRUTĖS" metinės šventės proga gruodžio 7 d. 11 val. Aušros Vartu bažnyčioje bus nariu intencija Šv. Mišios ir Bendra Komunija. Visos narės ir jaunosios mergaitės su savo véliava dalyvauja pamaldose. Tuojau po pamaldu **bendri užkandžiai** visoms naréms ir véliavai nešančioms mergaitėms.

VYČIAI PRADĖJO SEPTINTUOSIUS METUS

Lietuvos Vyčiu Sąjunga lapkričio 22 d. šventė savo šešiu metu gyvavimo sukakti. Ta proga Lietuviu Saléje turėjo gražią programą, kurios buvo susirinkę pažiūrėti gausus pačiu vyčiu, ju tėvu ir draugu būrys. Minėjimą atitinkama kalba pradėjo Ant. Mikučionis, kuris kalbėjo apie vyčiu atliktus darbus ir ateities planus. Po jo kalbos L. Stankevičius pasaké monologą, visiems sukėlusi gardaus juoko. Pačią pagrindinę programos dalį sudaré seksteto koncertas, kuriame buvo gražiai sudainuota gana daug lietuvišku liaudies dainu. Sekstete akordeonu grojo P. Savickas, dainavo: L. Stankevičius, A. Slančiauskas, K. Balsis, A. Mikučionis ir Aleksa. Pabaigai žodi taré Sąjungos Dvasios Vadas kun. J. Margis, kuris skatino Argentinos lietuvišką jaunimą ir toliau uoliai darbuotis. Reikia pažyméti, kad Vyčiu Sąjunga šiuo metu yra viena iš stipriausiu lietuvišku organizaciju, dažnai pasirodanti lietuviškais parengimais ir kitais kultūriniais darbais. Savo laisvalaikiams vyčiai yra isigiję vasarvietę netoli Monte Grande. Šiais metais vyčiams vyrams vadovauja Petras Barišauskas, mergaitéms — Sofija Aukščionyté-Barišauskiené.

* **Leonardas Sruoga**, ARLB Centro Valdybos generalinis sekretorius ir mūsu laikraščio bendradarbis, lapkričio 29 d. savuju tarpe atšventé 5 metu vedybu sukakti. Gruodžio 6 d. jis su savo šeima išvyksta dvieju savaičiu atostogoms i Mar de Ajó.

* **Lietuviu Tautinio Ansamblio „DAINOS"** tautiniu šokiu grupės lapkričio 29 d. estu buvo pakviesta ju šventės proga pašokti lietuviu tautiniu šokiu Šveicaru Saléje, Buenos Aires. Vyt. Namiko vadovaujama šokiu grupė pašoko keletą tautiniu šokiu; kuriuos svetimtaučiai sutiko su didėliu palankumu.

A. a. Petras Skurauskas

* **Pr. Digrienė** lapkričio 8 d. savo namuose tarp savuju ir artimu draugu atšventé savo 65 metu sukakti.

* **Žurnalistas Vladas Veselauskas** Brazilijos lietuviu savaitraštу „Mūsu Lietuva" atskirais straipsniais spausdina Argentinos lietuviu istoriją.

* **Felicija Motejūnaitė** ir **Paulius Jelinskai**, gyveną Catamarca 2381, 4 de Junio, baigia statytis naują vienuolikos kambariu dydžio namą. Ju vyresnysis sūnus Paulius šiomis dienomis išeina atlikti karinės tarnybos.

PADĖKA

Mirus **Bernardui Simanauskui**, visiems mūsu giminėms ir draugams, kurie kokiu nors būdu mums pagelbėjo, liūdesio valandoje užjauté ir i amžino poilsio vietą palydėjo, reiškiame nuoširdžią padėką.

Marija Simanauskiené ir sūnus.

PADĖKA

Gerb. p. **Juozui Repšiui** ir ponams **Vyšniauskams** už parodytą prielankumą ir gerą širdi liūdesio valandoje, mūsu sūnui Petrui tragiškai žuvus, nuoširdžiai dėkoja

Kazimiera ir Petras Skurauskai.

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

Naujosios „LAIKO" spaustuvės skoloms mokėti ir „Laikui" aukojo šie Naujieji Rėmėjai: $ 150: F. ir P. Jelinskai. Po $ 100: A. K. L., Dr. A. Laucis, J. Kubilius, J. ir S. Kuojai, V. Krivickiené, S. Markauskas, A. ir N. Paršeliai, K. Skurauskiené, V. Suokas, Ig. Valentinavičius ir O. Vaitkevičiené. Po $ 50: J. Ališauskas, M. Dirvelienė, J. Pipinys ir A. Ramanauskas. Po $ 20: O. Andriulaitienė, J. Intas ir L. Sruoga. Po $ 10: Keršulis, A. Latvėnas (Rosario), T. Leknickas, P. Mainonis, S. Navikienė, J. Želėnas ir V. Žvinkevičius. $ 5: M. Sabaliauskas. $ 0,50: J. Zareckas. Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems mūsu Gerbiamiems Rėmėjams nuoširdžiai tariame ačiū.

* **Zeferinui Jukneviciui**, mūsu laikraščio bendradarbiui ir žinomam kolonijos darbuotojui, lapkričio 15 d. viešame akte Argentinos Pramonės Unijos saléje buvo iteiktas bitininko techniko diplomas. Bitininkystės mokslus ėjo prie Žemės Ūkio Ministerijos esančioje specialioje mokykloje. Diplomo registracijos Nr. 506. Savo bendradarbiui linkime sėkmės naujoje profesijoje.

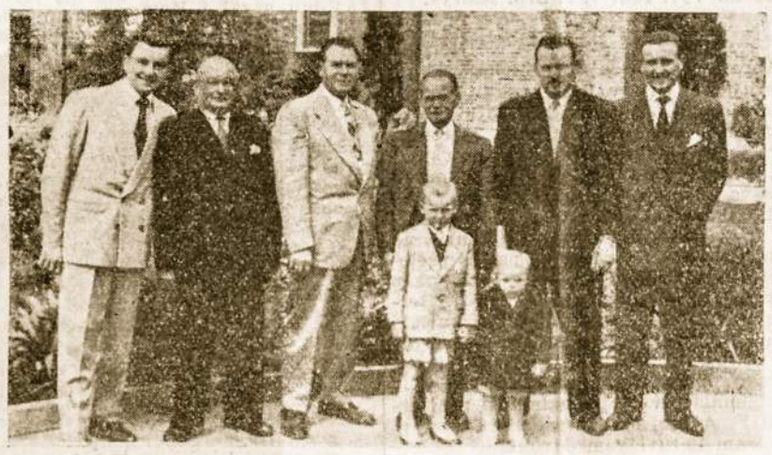

Leonas Pošiūnas, atvykęs iš Š. Ame rikos aplankyti savo giminiu Argentinoje. Čia matomas (3-čias iš kair.) su savo broliu ir Vansavičiu šeima liet. par. sodely.

PADĖKA

Mano vyrui a. a. L. Bagočiui mirus, jo laidotuvėms aukojo: A. Frankevičius, A. Lukšas, J. Poderis, El. Poderis, Vikt. Gudžiūnas, Al. Frankevičius, J. Trainauskas, F. Trainauskas, J. Selenis, J. Alejūnas, J. Kubilius, C. Dūda, B. Meškutavičius, L. Giedris, A. Romeika, Elz. Gasparavičiené, V. Kaušila, El. Kudukis, V. Pažūsis, Valiukevičius, J. Giedris, El. Jonaitienė, Ig. Matiejūnas, Elz. Masiliūnienė, Pr. Jakimavičius. Visiems aukojusiems ir mane skaudaus liūdesio dienoje užjautusiems nuoširdžiai dėkoju.

Veronika Bagočienė.

ŠEIMOSE

GRAŽIOS SUŽIEDOTUVĖS

Med. stud. Vladė Malėlaitė lapkričio 16 d. susižiedavo su Moteru Madu saliono savininku Bernardu Survila. Sužiedotuviu iškilmės ivyko p. p. V. ir V. Malelu, buvusiu „GerMaPo" dalininku, namuose Adrogué. Vaišėse buvo pasakyta keletas kalbu ir palinkėta abiems jauniesiems greitai sukurti naują lietuvišką šeimą. Jaukiose vaišėse matėsi abieju jaunuju bei p. p. Malėlu artimuju draugu, tarp kuriu inž. A. Dičius su šeima, inž. P. Krapovickas su šeima, inž. B. Baranauskas su šeima, arch. D. Namikas su šeima, kun. P. Garšva, I. Ivanauskas su šeima, V. Gražulevičius su šeima, A. Ramanauskas su žmona, A. Brazaitis su šeima, K. Norkus, V. Katilius, J. Pilinskas su šeima ir kt. Tenka palinkėti sukurti greitai naują šeimą, bet ir toliau nepamiršti lietuvišku kolonijos reikalu.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIU BAŽNYČIOJE

Glorija Morta ir Virginija Beatričė Jasuitytės, Marijonos Žvirblytės ir Antano Jasuičiu dukrelės, iškilmingai buvo pakrikštytos Aušros Vartu bažnyčioje lapkričio 15 d. Krikšto tėvais buvo pirmosios — Sofija Gendvilaitė-Morkūnienė ir Stasys Rukšėnas, antrosios — Aleksandra Paukštienė ir Liudas Valiuškis.

Joana Kazimiera ir Elzė Ona Leišytės, Onos Berdešytės ir Kazimiero Leišiu dukrelės, lapkričio 16 d. buvo pakrikštytos lietuviu bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo pirmosios — Elena Latonaitė ir Lionginas Kiaulėnas, antrosios — Luisa ir Jonas Žiūžniai.

Elena Elzė Gurkšnytė, Elzės Rudėnaitės ir Juozo Gurkšniu dukté, buvo lietuviu bažnyčioje pakrikštyta lapkričio 22 d. Krikšto tėvais buvo Ona Elena Kaušilaitė ir Petras Rudėnas.

* **Ant. ir O. Brazaičiai** lapkričio 30 d. šventė savo vedybinio gyvenimo 15 metu sukakti.

* **Julija Skurauskaitė** savuju tarpe lapkričio 23 d. atšventé savo gimimo dieną

* **Muz. Vaclovas Rymavičius**, Šv. Cecilijos choro vadovas ir žinomas lietuviškos kolonijos visuomenininkas, jau kuris laikas sunkokai serga. Gydosi savo namuose.

* **Albertas Plasterninkas**, lapkričio 5 d. važiuodamas motociklu ir norėdamas apsaugoti neatsargaus keleivio gyvybę, pats smarkiai buvo susižeidęs. Kuri laką buvo paguldytas Dussant ligoninėje. Dabar jau gerokai pasitaisęs grįžo i savo namus, Pringles 73, Lanus, ir čia baigia pasveikti.

MŪSU MIRUSIEJI

ŽUVO CIRKO ARTISTAS

Per visus Argentinos laikraščius nuskambėjo skaudi žinia, kad lapkričio 20 d. Rosario mieste „Hermanos Rivero" cirke, atlikdamas savo sunkius akrobatinius pusiausvyros numerius, žuvo lietuvis Petras Skurauskas, 25 metu amžiaus. Žuvusis jaunuolis buvo didelių gabumu cirko akrobatas ir pusiausvyros išlaikytojas, savo pavojingais ir sunkiais numeriais žavėjęs žiūrovus. Jis yra dirbęs jau keliuose cirkuose, kaip Circo Norteamericano, Circo Bismarck, o paskutiniu laiku ilgiausiai dirbo minėtame cirke, kuris važinėjo po visą Argentiną. Jo žuvimo priežastis buvo, kad trūko dėržas, ant kurios jis kaip tik daré sunkiausią savo numeri, ir jis krito ant galvos iš 5 metru aukščio.

Velionis Petras Skurauskas, Kazimieros Narbutaitės ir Petro Skurausku sūnus, buvo gimęs Bagdoniškiu km., Pakruojo valsč., Šiauliu apskr. 1926 m. lapkričio 29 d. Jo tėvas Argentinon buvo atvykęs jau 1927 m., motina 1929 m., o jis pats su savo senele Jieva Narbutiene atvyko tik 1936 m. Cirkuose pradėjo dirbti prieš 6 metus ir tas darbas jam labai gerai sekėsi! Jam šypsojosi graži ateitis, tik nelaiminga mirtis sutrukdė. Su didelėmis iškilmėmis velionis P. Skurauskas buvo palaidotas La Piedad kapinėse, Rosario, lapkričio 21 d. Jo kapas yra Solar 125, sepultura 37. Dideliame nuliūdime paiko savo senelę, tėvus Kazimierą ir Petrą Skurauskus, ištekėjusią seseri Stasę ir dvi jaunametes sesutes Rosą Aną ir Irmą Marija. Jo tėvai gyvena Yerbal 2433, Lanus Oeste, 4 d Junio, kur turi nuosavą maisto parduotuvę. Už mirusio vėlę bus pamaldos lietuviu bažnyčioje gruodžio 21 d. 11 val.

MIRĖ A. KURTINAITIS

Lapkričio 17 d. po ilgos ir sunkios širdies ligos miré savo namuose Wildėje Andrius Kurtinaitis. Velionis buvo gimęs 1902 m. lapkričio 8 d. Marijampolėje. Lietuvoje vedė Oną Draugelytę ir su ja kartu 1926 m. atvyko Argentinon. Čia susilauké dvieju sūnu — Kazimiero ir Fernando ir dukters — Elenos. Ilgai turėjo mėsinę Avellanedoje, bet 1952 m. pradžioje dėl ligos ją pardavė ir persikėlė gyventi i nuosavus namus Wilde priemiesty. Velionis Andrius Kurtinaitis buvo vienas iš tu, kurie buvo komisijoje rūpintis atsikviesti kunigą iš Lietuvos, o véliau iš Š. Amerikos TT. Marijonus. Anksčiau aprūpintas sakramentais, buvo palaidotas su religinėmis apeigomis lapkričio 18 d. Sarandi kapinėse. Jo kūną palydėjo didelis lietuviu būrys ir kapą papuošė géliu vainikais.

DAR VIENAS KAPAS

Po sunkios ir ilgos ligos savo namuose lapkričio 23 d. miré nuoširdus lietuvis patriotas katalikas Bernardas Simanauskas. Gimęs jis buvo 1901 m. gegužės 27 d. Meteliu miestely, Šventežerio valsč., Lazdiju apskr. I Argentiną atvyko kartu su savo žmona, kuria buvo vedęs Lietuvoje, 1928 m. Kuri laiką dirbo mėsos apdirbimo fabrike, o véliau net 18 metu „José Podesta" fabrike, Lanús mieste. Abu dirbdami ir taupiai gyvendami, buvo pasistatę gražu namą Caaguazú 223, Lanús, o vieninteli sūnu Joną leido mokytis. Jis studijuoja mediciną Buenos Aires universitete, o šiuo metu atlieka karinę tarnybą. A. a. Bernardas Simanauskas su religinėmis apeigomis ir mišiomis Aušros Vartu bažnyčioje buvo lapkričio 25 d. palaidotas Sarandi kapinėse. Dideliame nuliūdime paliko žmoną Marija Packevičiūtę-Simanauskienę, sūnu Joną, seserėną J. Ažuką, svaini su šeima J. Žabarauską ir kitus gimines bei draugus. Velionis buvo labai nuoširdus žmogus, todėl jo laidotuvėse dalyvavo nepaprastai didelis skaičius mūsu tautiečiu.

* **Jieva Povilonytė Stalnionienė** miré savo namuose lapkričio 25 d. Velioné buvo gimusi 1898 m. vasario 2 d. Kunigiškiu km., Šilu valsč., Panevėžio apskr. I Argentiną atvyko 1929 m. ir sekančiais metais įstekėjo už Serafino Stalnionio. Pastaruoju metu jau daugiau kaip metai sunkiai sirgo. Aprūpinta šv. sakramentais, atsiskyré su šiuo pasauliu, palikdama nuliūdusius vyrą ir dukteri Marijoną. Gyveno nuosavuose namuose Posadas, 4 de Junio. Lapkričio 26 d., palydint būriui lietuviu ir kitu artimuju, su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Margis, buvo palaidota Sarandi kapinėse.

BERISSO

„MINDAUGO" DRAUGIJA DĖKOJA

Lietuviu Savišalpos ir kultūros Draugijos „Mindaugo" valdyba ir choro vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems pasidarbavusiems, rengiant choro dvieju metu minėjimo sukakti š. m. lakričio 22 d. „Nemuno" saléje, kuri buvo perpildyta žiūrovu. Visu pirma garbė ir padėka tenka choro vadovui p. Alf. Petraičiui, kuris per toki trumpą laiką sugebėjo išmokyti gražiai dainuoti daugiau kaip pusę čia gimusiu jaunuoliu. Šis pasirodymas scenoje parodė galimybes „Mindaugo" chorui stoti su pirmos eilės chorais. Tariame ačiū visiems choristams už didelį pasiaukojimą, uoliai lankant repeticijas ir stengiantis išmokti ir kartu toliau praėjome su tokiu pat pasiryentimu dirbti lietuvybės išlaikymui, nes daina atgaivina lietuvio sielą. Taip pat dėkojame vaidintoju būreliui, taip puikiai suvaidinusiems komediją „Išsvajota sekretoré", režisoriui Pr. Stroliai, vaidintojams R. Mikelaičiui, Al. Ražanskui, L. Gabriūnui, J. Mažuikaitei, O. Seménaitei ir sufleriui M. Žakrakaliui. Didelė padėka priklauso „Nemuno" Dr-jos pirm. Miškiniui ir visai valdybai, dalyvavusiems šiame minėjime, darbu ir maloniai prisidėjusiems „Nemuno" „Dr-jos Jaunimo pirm. J. de Micheli. Visai gerbiamai publikai gausiai dalyvavusiai tariam lietuvišką ačiū.

„Mindaugo" Dr-jos Valdyba.

NAUJA MOKYTOJA

Lidija Marcinkevičiūtė, Adelės ir Kazimiero Marcinkevičiu dukté, šiomis dienomis baigė Escuela Normal (Mokytoju Seminariją) ir gavo mokytojos diplomą. Ši gabi lietuviu kataliku patriotu dukté nuo pat mažu dienu uoliai dirba lietuvišką kultūrini darbą Berisso lietuviu kolonijoje. Ji yra visuotinai pažistama kaip gabi „Mindaugo" Dr-jos deklamatoré, vaidintoja ir choristė. Šio kulturos darbo neapleidžia ir dabar. Beto, mokosi dar piano muzikos ir jau toli yra šioj meno srity pažengus.

Šiai jaunai lietuvaitei inteligentei linkime gero pasisekimo švietimo darbe, o taip pat ir toliau neužmiršti savosios lietuviu kolonijos kultūriniu darbu.

V. S.

Mokytoja Lidija Marcinkevičiūtė

ROSARIO

LIETUVIS LAIMĖJO 50.000.

Ne dažnai lošia loterijoje **Antanas Matulis**, gyvenąs Pueblo Nuevo. Bet šį kartą laimė jam tikrai nusišypsojo. Nusipirkęs „Nacional" loterijos bilietą laimėjo, be visokiu išskaitymu, net 50.000 pesu. P. Matulis turi savo gražu namą, beto, dar turi kitą žemės sklypą su tūkstančiu plytu. Dabar, išlošęs tokią gražią sumą pinigu, rengiasi pirkti kitą namą.

* **Kun. Vl. Mikalausko S. J.** vestos dvieju savaičiu misijos lietuviams praėjo su garu pasisekimu. Norsdaugelis dirba ir dar neturi atostogu, bet gausiai lankési misijose tiek vyru, tiek ir moteru savaitėse. Misijas baigė lapkričio 16 d. ir Misijonierius, atsisveikinęs su rosariečiais, išvyko tuojau i Kordobą pradėti ten misijas lietuviams.

* **P. Mačiulis** su dukra po baisios autobuso katastrofos, kuri ivyko prie Coronda miestelio, jau baigia sveikti.

* **A. ir M. Kahiniai** jau uždėjo stogą ant savo naujojo namo ir statybos darbus varo prie pabaigos. Senąji namą ruošiasi parduoti. Daugelis jo pirkimu yra susidomėję.

* **M. ir J. Jasevičiai** prie Tupungato gatvės nusipirko dideli ir gražu namą — chalet. Naujasis namas yra su gerais ir moderniais įrengimais bei patogus gyventi.

* **Kaz. ir Ad. Kalainiai** ar tik nėra Rosario lietuviu turtuoliai, nes jie turi gražu namą ir krautuvę Pueblo Nuevo. Ten rasi net turi kitą žemės sklypą. Saladillo mieste turi dideli dvieju aukštu namą ir antrą žemės sklypą. Tai parodo, ką gali padaryti lietuviškas taupumas.

* **R. ir B. Simanauskai** savo namuose atidaré naują krautuvę. Prekyba einasi labai gerai.

* **Tomas Klepys**, važiuodamas tramvajum, buvo iškišęs ranką pro langą, kurię prvažiuojantis sunkvežimis užkliudė ir sunaužė trijose vietose. Sunkiai sužeistas dabar gydosi Ligliano ligoninėje, 2 salė, 92 lova.

* **Važiuodami i Kordobą** Rosario mieste buvo sustoję paviešėti V. Januškevičius su žmona ir L. Petravičienė su dukra. Jie ta proga aplanké Tičiukonius, Švarlius, M. ir A. Kalainius, Siužius, Rukus ir kt.

Imprenta „LAIKAS", Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 20-9027.

Gruodžio 13 d., šeštadieni, Lietuviu Centras savo patalpose, Tabaré 6050, Villa Lugano, rengia dideli lietuvišku dainu bei tautiniu šokiu

KONCERTA,

kuri atliks Lietuviu Tautinis Ansamblis „DAINA". Koncerto pelnas skiriamas plokšteliu naudai. Jei tą dieną būtu blogas oras, koncertas nukeliamas i gruodžio 20 d.

Koncerto pradžia 21(9) val. punktualiai.

LAIKAS

Correo Argentino Casa Central — Franqueo Pagado Concesión Nº 4289 — Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

„EL TIEMPO" Semanario Lituano
Mendoza 2280, Avellaneda, B. Air.; T.E. 20-9027

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 381833

Redaguoja Red. Kolegija. Redaktorius Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant.

KAINA: Argentinoje metams $ 30.—, pusmečiui $ 17.—, vienas nr. $ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitur — met 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

5 Diciembre, 1952, Gruodžio 5 d. — V METAI — Nr. 80.